

Fortum Oyj

Tilinpäätöstiedote tammi-joulukuu 2014

4. helmikuuta 2015

Sisällys

Vahva tulos päätti vaativan vuoden - Osingonjakoehdotus 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta	3
Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula	4
Strategian mukainen rakennejärjestely Venäjällä	6
Tehostamisohjelma 2013–2014	7
Sähkön siirtoliiketoiminnan strateginen arviointi	7
Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta	7
Taloudellinen tulos	8
Taloudellinen asema ja rahavirta	9
Markkinatilanne	10
Segmenttikatsaukset	13
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	19
Osakkeet ja osakepääoma	21
Konsernin henkilöstö	22
Tutkimus ja kehitys	22
Kestävä kehitys	22
Muutoksia Fortumin johdossa	25
Yhtiökokous 2014	25
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	26
Näkymät	26
Osingonjakoehdotus	30
Yhtiökokous 2015	30

Osavuositarkastuksen taulukot

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	32
Lyhennetty konsernin tase	34
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	35
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	36
Nettovelan muutokset ja tunnusluvut	38
Konsernin lyhennetyn osavuositarkastuksen liitetiedot	39
Tunnuslukujen laskentakaavat	57
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	59
Tuotanto- ja myyntivolyymit	60

Ellei toisin mainita, sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna

Vahva tulos päätti vaativan vuoden - Osingonjakoehdotus 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta vuodelta 2014

Loka-joulukuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 436 (423) miljoonaa euroa, +3 %
- Liikevoitto oli 650 (507) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja myyntivoittoja, lähinnä Gasum Oy:n osakkeiden myynnistä, oli 213 (83) miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos oli 0,64 (0,52) euroa, +23 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja myyntivoittoja, lähinnä Gasum Oy:n osakkeiden myynnistä, oli 0,25 (0,07) euroa
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 452 (398) miljoonaa euroa, +14 %
- Tehostamisohjelma 2013-2014 saatiin onnistuneesti päätökseen
- Fortum aikoo kasvattaa vesivoimaomistustaan 60 prosentilla venäläisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n uudelleenjärjestelyllä. Edellyttäen että TGC-1 - uudelleenjärjestely etenee suunnitellusti, Fortum on valmis osallistumaan vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen.

Tammi-joulukuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 351 (1 403) miljoonaa euroa, -4 %
- Liikevoitto oli 3 428 (1 508) miljoonaa euroa, josta 2 077 (106) miljoonaa euroa oli vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto)
- Osakekohtainen tulos oli 3,55 (1,36) euroa, +161 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,36 (0,10) euroa. Eniten vaikutti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto, 2,08 euroa/osake
- Tehostamisohjelma 2013-2014 saatiin onnistuneesti päätökseen
- Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnit saatiin päätökseen
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 1 762 (1 548) miljoonaa euroa, +14 %
- Fortumin hallituksen osingonjakoehdotus on 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta vuodelta 2014

Tunnuslukuja	IV/14	IV/13*	2014	2013*
Liikevaihto, milj. euroa	1 285	1 390	4 751	5 309
Liikevoitto, milj. euroa	650	507	3 428	1 508
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	436	423	1 351	1 403
Tulos ennen veroja, milj. euroa	639	493	3 360	1 398
Tulos/osake, euroa	0,64	0,52	3,55	1,36

Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	452	398	1 762	1 548
Oma pääoma/osake, euroa			12,23	11,28
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			4 217	7 793
Nettovelka ilman Värmen rahoitusta			3 664	6 658

Tunnuslukuja	2014	2013*
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,5	9,0
Oman pääoman tuotto, %	30,0	12,0
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	1,1	3,7
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA)	2,3	3,9
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA) ilman Värmen rahoitusta	2,0	3,4

*Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt vertailuluvut vuodelle 2013 on päivitetty Fortum Värmeen ja segmenttiraportointiin liittyvien muutoksien johdosta (liitteet 2 ja 4).

Yhteenveto näkymistä

- Fortum arvioi edelleen, että sähkön kysyntä Pohjoismaissa kasvaa tulevina vuosina keskimäärin noin 0,5 % vuodessa
- Power and Technology -segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: vuoden 2015 tukkumyynnistä on suojattu noin 50 % hintaan 40 euroa/MWh ja vuodeksi 2016 on suojattu noin 10 % hintaan 39 euroa/MWh
- Yhtiö arvioi, että Russia-segmentin liikevoittotavoitetaso (EBIT), 18,2 miljardia Venäjän ruplaa, saavutetaan vuoden 2015 aikana. Euromääräinen tulostaso vaihtelee johtuen pääosin valuuttakurssivaihtelusta.

Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula

(31.1.2015 asti):

Vuosi 2014 oli haasteellinen Fortumille. Sähkön hintojen ja maailmantalouden kehitys sekä ruplan heikkeneminen olivat ilmeisiä pettymyksiä. Myöskään hyödykkeiden hintojen romahdus vuoden viimeisellä neljänneksellä ei ollut ennakoitavissa. Sähkön hinta laski vuoden aikana, hyödykehintoja vähemmän pääosin CO₂-päästöoikeuksien positiivisen hinnankehityksen johdosta.

Fortum jatkoi sisäistä muutosta tehokkuuden ja joustavuuden lisäämiseksi. Vahvan tuloksemme taustalla olivat erityisesti tehostamisohjelma ja suunnitelmien mukaisesti toteutetut liiketoimintojen myynnit, jotka molemmat veimme läpi menestyksekkäästi. Fortumin vuoden 2014 tulos oli hyvä markkinatilanteessa, jota heikensivät mm. matalat sähköhinnat, hyvin heikko rupla ja lämmin sää. Pohjoismaissa sähkön kysyntä heikkeni vain hieman, ja Venäjällä kysyntä säilyi vuoden 2013 tasolla. Vuonna 2014 Fortumin vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 351 miljoonaa euroa ja kassavirta oli vahva, 1 762 miljoonaa euroa.

Venäjällä saimme valmiiksi Njaganin kolmannen yksikön. Suurin osa Venäjän investointiohjelmastamme on nyt valmis. Russia-segmentin liikevoittotavoitetaso (EBIT), 18,2 miljardia Venäjän ruplaa, on määrä saavuttaa vuoden 2015 aikana. Euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssivaihtelun vuoksi.

Maaliskuussa 2014 laajensimme johtoryhmäämme. Sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntihanke laittaa yrityksen strategisesti uuteen asemaan, lisäksi meillä on edelleen meneillään merkittäviä liiketoiminnan myyntejä ja investointiohjelmaa ja uudelleenjärjestelme sekä valmistaudumme Euroopan muuttuviin energiamarkkinoihin saavuttaaksemme kasvua. Tässä tilanteessa tarvitsemme johtoryhmään strategiaan, yritysmyynteihin ja –hankintoihin sekä yhteiskuntasuhteisiin liittyvää

osaamista. Vaikka vuosien 2013-2014 tehostamisohjelman saatiin menestyksellisesti päätökseen, uskomme, että meillä on edelleen sisäistä kehityspotentiaalia.

Uudistettu johtoryhmä mahdollistaa toimintamme jatkoparantamisen ja -tehostamisen, synergioiden entistä paremman hyödyntämisen eri liiketoimintojen ja tukifunktioiden välillä sekä investointisuunnitelmien perusteellisen arvioinnin niin, että saamme niistä strategiamme mukaisesti parhaan tuoton.

Tulevaan kasvuun liittyvät suunnitelmamme alkavat muotoutua. Vuonna 2014 myimme Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintomme, ja parhaillaan arvioimme ja valmistelemme Ruotsin sähkönsiirtoliiketoimintamme myyntiä. Lisäksi kerroimme aikeestamme lisätä vesivoiman tuotantokapasiteettiamme 60 %:lla venäläisen TGC-1:n (Territorial Generating Company) rakennejärjestelyllä. Mikäli Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, olemme valmiita osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen, samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeessa tällä hetkellä mukana olevat yritykset.

Vesivoimatuotannon osuuden kasvattaminen on missiomme ja strategiamme mukaista. Toimintamme tarkoitus on tuottaa energiaa, joka edesauttaa nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää. Haluamme toimia vastuullisesti niin lähitulevaisuudessa kuin pitkällä aikavälillä. Vastuullisten ratkaisujen ja toiminnan kautta tuotamme merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajillemme. Samalla meille syntyy ainutlaatuinen mahdollisuus parantaa kilpailukykyämme. Kestävän kehityksen mukainen toiminta vahvistaa taloudellista tuloksenteokkykyämme ja luo vakaan perustan kasvattaa omistaja-arvoa.

Fortumin strategia perustuu hiilidioksidivapaaseen tuotantoon; vesi- ja ydinvoima sekä yhdistetty sähkön ja lämmöntuotanto ovat ydinosiamistamme. Kasvaaksemme näillä alueilla pyrimme luomaan lisäarvoa rakennejärjestelyin ja yrityshankinnoin.

Hiilidioksidivapaan tuotannon ohella kuluttajaliiketoimintamme on meille tärkeää, ja olemme sitoutuneet sen kasvattamiseen.

Pohjoismaisen ydinliiketoimintamme edelleen vahvistaminen edellyttää Euroopan-laajuisia yhteismarkkinoita niin vesi- ja ydinvoimassa kuin yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa. Kasvu ja vakaa tuloksenteoko Venäjällä on meille yhtä tärkeää.

Tavoitteenamme on myös rakentaa pohjaa tulevaisuuden kasvuille. Esimerkiksi aurinkoteknologia on mielenkiintoinen ja CO₂-vapaana vastuullinen tuotantomuoto. Tällä hetkellä tutkimme ja kehitämme aurinkoteknologiaan liittyvää osaamistamme Intiassa. Lisäksi tutkimme ja kehitämme esimerkiksi pyrolyysimenetelmää Suomessa.

Vaikka sähkön tukkuhinnat ovat jatkaneet laskua, erilaiset verot, maksut ja tuet kasvattavat loppuasiakkaan energialaskua. Onkin ensiarvoisen tärkeää saada aikaan ennustettavasti toimivat energiamarkkinat, jotka perustuvat kuluttajien osallistumiseen, kaikkien eri energialähteiden arvokomponenttien hyödyntämiseen ja eri energian tuottajien mukanaoloon. Järjestelmän on oltava markkinalähtöinen, kaupallinen ja ennustettava. Sen tulisi myös kattaa mahdollisimman laaja yhtenäinen maantieteellinen alue, jossa on riittävästi siirtokapasiteettia ja jonka kantaverkkoyhtiöt, sähkönsiirrosta vastaavat verkkoyhtiöt ja sähköpörssit toimivat hyvässä yhteistyössä. Kun vielä ympäristövaikutukset hinnoitellaan CO₂-päästöjen pohjalta oikein, muodostuu kilpailukykyinen, ympäristövaatimukset huomioon ottava ja toimitusvarma energiamarkkina.

Euroopan energiamarkkinoiden keskeiset kriteerit ja muuttajat ovat monitahoisia. Yksittäisten teknologioiden tai innovaatioiden edistämisen sijaan on tärkeää aikaansaada hyvin toimivat ja kilpailukykyiset markkinat, jotka antavat energian tuottajille ja kuluttajille mahdollisuuden hyödyntää kilpailevia energiaratkaisuja.

Energiamarkkinoilla kysynnän ja tarjonnan tasapaino on kriittistä. Onkin tärkeää ymmärtää, että sähköön liittyy erilaisia arvoja, kuten energiasisältö, tuotantokapasiteetti ja eri tuotantomuotojen suhde kulutushuippuihin. Tuotannon ja kysynnän tasapaino edellyttää luonnollisesti joustavuutta, mihin vesivoima sopii erittäin hyvin. Juuri tästä syystä vesivoiman tuotanto on Fortumille erittäin houkuttelevaa.

Euroopan Unionissa on käynnissä lukuisia tärkeitä kehityshankkeita. Parhaillaan valmistellaan markkinoiden vakausjärjestelmää (EU MSR), mutta sen käyttöönotto vie vielä aikansa. Myös kapasiteettimekanismista keskustellaan; jos ja kun mekanismi otetaan käyttöön, sitä ei pidä sitoa yhteen teknologiaan, mekanismeja tulee voida käyttää yli rajojen ja sen tulee kattaa sekä vanha että uusi tuotantokapasiteetti. Lisäksi CO₂ -päästöjen vähennystavoitteeksi vuodelle 2030 hyväksyttiin 40 %. Näissä hankkeissa Fortum toimii aktiivisesti keskeisten päättäjien kanssa Euroopassa ja Brysselissä.

Ilmastonmuutos on energiamarkkinoiden kehityksen ja toimintamallin ohella tärkeä kysymys. Valitettavasti maapallon arvioidaan lämpenevän yli kahdella celsiusasteella. Joidenkin ennusteiden mukaan lämpeneminen voi olla jopa lähemmäs kolme-neljä astetta. Tilanne on erittäin vakava, ja se muuttuu kymmenessä vuodessa vielä vakavammaksi. Meille Fortumissa ympäristöasiat ja kestävä kehityksen asiat ovat olleet erittäin tärkeitä jo useiden vuosien ajan. Jatkossa annamme näille asioille yhä enemmän painoarvoa päivittäisessä työssämme.

Fortumilla on jo nyt hyvin vahva kilpailuasema - mitataan asemaa sitten CO₂-vapaan tuotannon määrällä, osaamisella, tuotannon rakenteella, kapasiteetin joustavuudella, kustannusrakenteella, kestäväällä kehityksellä tai työturvallisuudella. Meillä on selkeä näkemys siitä, kuinka kehitämme yhtiötä sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikajänteellä saavuttaaksemme lisäarvoa, parantaaksemme osakekohtaista tulosta ja samalla luodaksemme hyvän pohjan vakaalle, kestäväälle ja ajanmyötä kasvavalle osingolle.

Siirryin 1. helmikuuta 2015 työkyvyttömyyseläkkeelle. Fortumin hallitus on aloittanut uuden toimitusjohtajan hakuprosessin, joka käsittää sekä sisäisiä että ulkoisia kandidaatteja. Fortumin talousjohtaja Timo Karttinen hoitaa myös väliaikaisesti toimitusjohtajan tehtäviä tänä aikana tukenaan erittäin toimiva johtoryhmä. On luonnollisesti haikeaa jättää toimitusjohtajan tehtävät juuri nyt, kun Fortumin kehitys on erittäin mielenkiintoisessa vaiheessa. Jos minut nimitetään Fortumin hallitukseen, jatkan työtä yrityksen hyväksi ja voin myötävaikuttaa sen menestykseen uudessa roolissa.

Haluan kiittää kaikkia fortumlaisia sitoutuneisuudesta ja kovasta työstä kuluneena haasteiden ja muutosten vuonna. Kiitos myös hyvästä yhteistyöstä!

Strategian mukainen rakennejärjestely Venäjällä

Joulukuussa Fortum ja Gazprom Energoholding allekirjoittivat pöytäkirjan aloittaakseen alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistustensa uudelleenjärjestelyn Venäjällä. TGC-1 omistaa ja operoi vesi- ja lämpövoimaa Venäjän luoteisosassa sekä Pietarissa lämmönjakeluverkkoa. Gazprom Energoholding omistaa yhtiön osakekannasta 51,8 % ja Fortum 29,5 %.

Uudelleenjärjestelyssä Fortum perustaa Rosatomin kanssa yrityksen, joka omistaa TGC-1:n vesivoimatuotannon. Gazprom Energoholding jatkaa TGC-1:n lämpöliiketoimintaan liittyviä toimintoja. Nykyisen TGC-1:n omistusosuutensa kautta Fortumin osuus vesivoimaan keskittyneestä yrityksestä nousisi yli 75 %:iin. Rosatomista tulisi yrityksen vähemmistöomistaja vajaan 25 % osuudella. Yrityksestä tulisi Fortumin tytäryhtiö.

Edellyttäen, että Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, Fortum on valmis osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeeseen osallistuvat yritykset.

Tehostamisohjelma 2013–2014

Tehostamisohjelma saatiin onnistuneesti päätökseen vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä.

Fortum käynnisti tehostamisohjelman vuonna 2012 ylläpitääkseen ja vahvistaakseen strategista joustavuuttaan ja kilpailukykyään sekä varmistaakseen yhtiön taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen myös jatkossa.

Tavoitteena oli vahvistaa yhtiön rahavirtaa yli miljardilla eurolla vuosina 2013–2014 vähentämällä käyttöomaisuusinvestointeja 250–350 miljoonalla eurolla, myymällä ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta noin 500 miljoonalla eurolla sekä vähentämällä toiminnan kiinteitä kuluja ja keskittymällä käyttöomaisuuden tehokkuuteen.

Sähkönsiirtoliiketoiminnan strateginen arviointi

Sähkönsiirtoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen strateginen arviointi aloitettiin vuonna 2013.

Maaliskuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin. Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynti saatettiin loppuun toukokuussa. Molempien kauppojen myyntivoitot on vastaavasti kirjattu Distribution-segmentin vuoden 2014 ensimmäisen ja toisen neljänneksen tuloksiin (liite 6).

Fortum jatkaa Ruotsin sähköverkkoliiketoiminnan myyntimahdollisuuksien valmistelua ja arviointia.

Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta

Fortum on ottanut käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja 11 Yhteisjärjestelyt -standardit taloudellisessa raportoinnissaan 1.1.2014 lähtien. Uuden laskentakäytännön merkittävin muutos kohdistuu Fortum Värmeen, jota käsitellään nyt yhteisyrityksenä ja joka konsolidoidaan tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä (liite 2). Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitettävät vertailutiedot vuodelta 2013 on muutettu uuden raportointitavan mukaisiksi.

Segmenttitiedot vuodelta 2013 on muutettu vastaamaan 1.3.2014 toteutunutta organisaatiomuutosta.

Esitettävät numerot on pyöristetty vuoden 2014 alusta alkaen, ja tämän vuoksi yksittäisten numeroiden yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä loppusummasta.

Taloudellinen tulos

Loka-joulukuu 2014

Konsernin liikevaihto oli vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä 1 285 (1 390) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 436 (423) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 650 (507) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 213 (83) miljoonan euron kertaluonteiset erät; pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (liite 4).

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	588	543	2 156	2 252
Heat, Electricity Sales and Solutions	393	422	1 332	1 516
Russia	281	314	1 055	1 119
Distribution	173	280	751	1 064
Muut	15	20	58	63
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-121	-122	-422	-478
Eliminoinnit	-45	-67	-179	-228
Yhteensä	1 285	1 390	4 751	5 309

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	276	207	877	859
Heat, Electricity Sales and Solutions	49	42	104	109
Russia	59	110	161	156
Distribution	67	76	266	332
Muut	-14	-12	-57	-54
Yhteensä	436	423	1 351	1 403

Liikevoitto segmenteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	318	278	855	922
Heat, Electricity Sales and Solutions	221	51	337	134
Russia	59	111	161	156
Distribution	66	75	2 132	349
Muut	-14	-8	-58	-53
Yhteensä	650	507	3 428	1 508

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 konsernin liikevaihto oli 4 751 (5 309) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 1 351 (1 403) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 3 428 (1 508) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 2 077 (106) miljoonan euron kertaluonteiset erät, pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (liite 4).

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli tammi-joulukuussa 149 (178) miljoonaa euroa, josta Fortum Värmen osuus oli 67 (73) miljoonaa euroa. Osuus Hafslundin ja TGC-1:n voitoista

perustuu yhtiöiden julkaisemiin vuoden 2014 kolmannen vuosineljänneksen osavuositarkastuksiin (liite 12).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 217 (289) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli -5 (-16) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 3 360 (1 398) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat yhteensä 199 (186) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 5,9 % (13,3 %). Suomen yhteisöverokantaa laskettiin 1.1.2014 alkaen 24,5 %:sta 20,0 %:iin. Verokannan muutoksen vaikutus loka-joulukuussa 2013 oli noin 0,09 euroa osakkeelta. Kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta ja verovapaita myyntivoittoja ei oteta huomioon, veroprosentti vuonna 2014 oli 18,8 % (22,7 %).

Kauden tulos oli 3 161 (1 212) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 3,55 (1,36) euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,36 (0,10) euroa osaketta kohti. Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli 2,08 euroa osaketta kohti (liite 6).

Taloudellinen asema ja rahavirta

Rahavirta

Tammi-joulukuussa 2014 liiketoiminnan rahavirta kasvoi 214 miljoonalla eurolla 1 762 (1 548) miljoonaan euroon. Kasvu johtui pääosin valuuttakurssieroista, joiden positiivinen vaikutus oli 300 miljoonaa euroa. Vaikutusta pienensi käyttöpääoman kasvu 125 miljoonalla eurolla. Valuuttakurssieroista syntyi voittoja ja tappioita yhteensä 352 (52) miljoonaa euroa, jotka liittyivät Fortumin ruotsalaisten ja venäläisten tytäryhtiöiden lainoja suojaavien valuutanvaihtosopimusten jatkamiseen. Käyttöomaisuusinvestoinnit pienenevät 236 miljoonalla eurolla 768 (1 004) miljoonaan euroon. Tulot osakemyynneistä olivat yhteensä 3 062 (122) miljoonaa euroa ja kertyivät pääosin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan ja Gasumin osakkeiden myynnistä (liite 6). Tulot korollisista saamisista sisältävät 534 miljoonaa euroa Fortum Värmeltä. Investointien rahavirta oli yhteensä 2 816 (-944) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä, ts. rahoitusta, kasvoi 3 974 miljoonalla eurolla 4 578 (604) miljoonaan euroon.

Varat käytettiin osittain 977 miljoonan euron osinkoihin huhtikuussa 2014 ja 2 079 miljoonan euron korollisten velkojen maksuun. Likvidit varat vuoden lopussa olivat 2 766 (1 265 vuoden 2013 lopussa) miljoonaa euroa.

Yhtiön varat ja sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma pieneni 1 973 miljoonalla eurolla 21 375 (23 348) miljoonaan euroon sisältäen pitkäaikaisten varojen vähenemisen, 2 412 miljoonaa euroa. Valuuttojen muuntoerojen vaikutus aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä oli 2 015 miljoonaa euroa ja divestointien vastaavasti 433 miljoonaa euroa.

Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan varat, yhteensä 1 173 miljoonaa euroa, raportoitiin ”Myytävänä olevat omaisuuserät” -rivillä vuoden 2013 lopussa. Likvidit varat kasvoivat 1 501 miljoonalla eurolla.

Sijoitettu pääoma väheni 1 265 miljoonalla eurolla ja oli 17 918 (19 183) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Oma pääoma oli 10 935 (10 124) miljoonaa euroa, josta emoyhtiön omistajien osuus oli 10 864 (10 024) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta kasvoi 840 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu pääosin kauden tuloksesta, 3 154 miljoonaa euroa, jota pienensi -1 320 miljoonan euron valuuttojen muuntoero vaikutus sekä 977 miljoonan euron maksetut osingot.

Rahoitus

Vuonna 2014 nettovelka pieneni 3 576 miljoonalla eurolla 4 217 (7 793) miljoonaan euroon. Nettovelka ilman Värmen rahoitusta oli 3 664 miljoonaa euroa (6 658).

Joulukuun 2014 lopussa konsernin likvidit varat olivat 2 766 (1 265) miljoonaa euroa mukaan lukien OAO Fortumin rahat ja pankkisaamiset, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 134 (113) miljoonaa euroa. Likvidien varojen lisäksi Fortumilla oli käytettävissään noin 2,2 miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Vuonna 2014 konsernin nettorahoituskulut olivat 217 (289) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät myös rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli -5 (-16) miljoonaa euroa.

Fortumin pitkäaikainen luottoluokitus sekä S&P:ltä että Fitchiltä säilyi muuttumattomana ja on A- (näkyvät negatiiviset).

Tunnuslukuja

Vuoden 2014 lopussa nettovelan ja käyttökateen (EBITDA) suhde oli 1,1 (3,7), ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökateen suhde oli 2,3 (3,9). Fortum rahoittaa tällä hetkellä Fortum Värmen, ja yhtiöön liittyvät lainat 553 miljoonaa euroa (1 135) esitetään korollisissa lainasaamisissa Fortumin taseessa. Tavoitteena on kuitenkin näiden lainojen uudelleenjärjestely vuonna 2015. Jos lainat vähennetään nettovelasta, on nettovelan ja käyttökateen (EBITDA) suhde viimeisen 12 kuukauden ajalta 2,0 (3,4).

Velkaantumisaste oli 39 % (77 %) ja omavaraisuusaste 51 % (43 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 12,23 (11,28) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2014 oli 19,5 % (9,0 %) ja oman pääoman tuotto 30,0 % (12,0 %). Sekä sijoitetun että oman pääoman tuottoon vaikuttivat positiivisesti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoimintojen myyntivoitot.

Markkinatilanne

Pohjoismaat

Alustavien tilastotietojen mukaan vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 104 (103) terawattituntia (TWh) ja koko vuonna 2014 sähköä kulutettiin 378 (386) terawattituntia (TWh). Teollinen kulutus pysyi lähes muuttumattomana, mutta muu kulutus laski johtuen poikkeuksellisen leudosta säästä vuoden ensimmäisen puoliskon aikana.

Vuoden 2014 alussa Pohjoismaiden vesivarastot olivat 82 TWh eli 1 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa alemmat ja 3 TWh alemmat kuin edellisenä vuonna. Vuoden neljännen neljänneksen alussa vesivarastot olivat 10 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja samalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2013. Vuoden lopussa vesivarastot olivat 80 TWh, eli 3 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja 2 TWh alle vuoden 2013 lopun tasoa. Loka-joulukuussa sadanta oli alle pitkän aikavälin ja reilusti alle viime vuoden vastaavan ajanjakson.

Loka-joulukuussa sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 30,7 (35,9) euroa megawattitunnilta (MWh). Sähkön hintaa laski hiililauhteen pienentyneet tuotantokustannukset, mikä ohjaa sähkön hintaa Pohjoismaiden sähkömarkkinoilla. Energian hintoja heikensi myös tuulivoiman korkea tuotantomäärä. Voimakkaat sateet neljänneksen alkupuolella aiheuttivat hintojen vaihtelua. Sähkön korkea nettovienti jatkui, mutta myös tuonti Venäjältä kasvoi. Keskimääräinen sähkön aluehinta Suomessa oli 36,4 (39,9) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 31,3 (37,5) euroa/MWh. Suomessa aluehintojen ero systeemihintoihin nähden johtui lähinnä jatkuneesta energian viennistä Viroon. Ruotsissa tuulivoiman volyymit ja ydinvoiman hyvä saatavuus pitivät aluehinnat lähellä systeemihintoja.

Tammi-joulukuussa 2014 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 29,6 (38,1) euroa megawattitunnilta (MWh). Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 36,0 (41,2) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 31,6 (39,4) euroa/MWh.

Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuoden 2014 loka-joulukuussa oli 34,8 (37,5) euroa/MWh ja koko vuonna 32,8 (37,8) euroa/MWh.

CO₂-päästöoikeuksien (EUA = EU Emission Allowance) markkinahinta oli noin 4,8 euroa/tonni vuoden 2014 alussa ja kohosi 7,3 euroon/tonni vuoden loppuun mennessä. Vuoden aikana päästöoikeuksilla käytiin kauppaa hintaan 4,4 - 7,5 euroa/tonni.

Venäjä

Fortum toimii Uralilla ja Länsi-Siperiassa Tjumenin ja Hanti-Mansian alueilla, joissa teollinen tuotanto on keskittynyt öljyyn ja kaasuun, sekä metalliteollisuuteen painottuneella Tšeljabinskin alueella.

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjällä kulutettiin sähköä vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä 282 (274) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue) oli 214 (209) TWh. Tammi-joulukuussa 2014 Venäjällä kulutettiin sähköä 1 021 (1 026) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue) oli 777 (772) TWh.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta, kapasiteettihinta pois lukien, laski noin 1 % vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä 1 120 (1 136) ruplaan/MWh ja kasvoi noin 5 % koko vuoden aikana 1 163 (1 104) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa (sivu 59).

Euroopan liiketoimintaympäristö ja päästömarkkinat

EU:n 2030 ilmasto- ja energiapolitiikka

Eurooppa-neuvosto päätti lokakuussa 2014 energia- ja ilmastotavoitteista vuodelle 2030: EU:n omia kasvihuonepäästöjä vähennetään vähintään 40 %, uusiutuvan energian osuutta nostetaan vähintään 27 %:iin (EU-tason sitova tavoite) ja energiatehokkuutta parannetaan vähintään 27 % (EU-tason ohjeellinen tavoite).

Lisäksi päätöksiin sisältyy tavoite sähkönsiirron infrastruktuuri-investoinneista. EU-komissio valmistelee vuosina 2015-2016 lainsäädäntöesityksiä 2030-tavoitteiden toteuttamiseksi.

Fortum pitää politiikkaa hyvänä perustana, ja sen tulisi vahvistaa päästökauppajärjestelmän roolia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

EU:n päästökaupan uudistus

Komissio on käynnistänyt joulukuussa 2014 avoimen konsultaation päästökauppadirektiivin uudistamiseksi. Päätöstä EU:n päästökaupan vakausmekanismista odotetaan vuoden 2015 puoliväliin mennessä.

EU:n sähkömarkkinamallin kehitys

Komissio on indikoinut olevansa kehittämässä referenssi tavoitemallia kapasiteettimekanismeille (CRM). Komissiolta odotetaan ensimmäisiä alustavia ehdotuksia vuoden 2015 puoliväliin mennessä. Maiden, jotka päättävät ottaa kapasiteettimekanismit käyttöön, tulisi jatkossa noudattaa näitä periaatteita, mikä on tärkeää sähkömarkkinoiden hajaannuksen estämiseksi.

Yhteiset EU:n laajuiset kilpailukykyiset ja vahvasti verkottuneet Euroopan sisäiset energiamarkkinat, joilla myös uusiutuvaa energiaa kehitetään markkinalähtöisesti eivät ainoastaan paranna kilpailukykyä ja lievennä ilmastovaikutuksia, vaan myös parantavat EU:n sisäistä energian saatavuutta ja toimitusvarmuutta.

Komission työohjelma

Äskettäin nimetty EU-komissio julkisti joulukuussa 2014 strategisen työohjelmansa vuodelle 2015. Ensimmäinen merkittävä aloite on helmikuun loppupuolella tuleva energiaunionia koskeva tiedonanto. Siinä on tarkoitettu esittää konkreettisemmin, miten komissio tulee vastaamaan muun muassa energian huoltovarmuuteen liittyviin haasteisiin.

Ruotsi: hallituksen ja opposition keskinäinen sopimus

Uusien parlamenttivaalien välttämiseksi uusi hallituskokoonpano sai aikaan sopimuksen aiemman hallituksen muodostaneiden puolueiden kanssa. Niin sanottu ”joulukuun sopimus” on voimassa vuoteen 2022 saakka, ja siinä on määritelty uusi käytäntö, jonka avulla vähemmistöhallitukset saavat valtion meno- ja tuloarvion hyväksytyksi parlamentissa. Sopimuksessa on lisäksi sovittu yhteistyöstä kolmella alueella: energia, eläkkeet ja sotilaspuolustus.

Suomen ydinvoimapäätökset

Syyskuussa 2014 Suomen hallitus teki myönteisen periaatepäätöksen Fennovoiman ydinvoimalaitoshankkeesta. Periaatepäätöksessä laitettiin rakennusluvalle ehto: Fennovoiman kotimainen omistus (eli EU/EEA) tulee olla vähintään 60 % rakennuslupaa haettaessa.

Ukrainan kriisi ja EU-pakotteet

Täydennetty luettelo EU:n pakotetoimista Venäjää vastaan tuli voimaan syksyllä Ukrainan kriisin seurauksena. Kaasuteollisuus sekä ydinenergia jätettiin pakotteiden ulkopuolelle.

Liman ilmastokokous

Yhdistyneiden kansakuntien ilmastokokous (COP20) Perun Limassa joulukuussa oli askel eteenpäin kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa. Kokouksessa sovittiin laajuus ja muoto, jossa maat esittävät sitoumuksensa vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen aikana. Lisäksi sovittiin Pariisin sopimuksen sisältörungosta. Kokouksen loppudokumentti ”Lima Call for Climate Action” sisältää viittauksia myös hiilidioksidin hinnoitteluun ja päästömarkkinoihin. Markkinamekanismien ja päästöjen hinnoittelun tulisi olla tulevan ilmastopöytäkirjan keskeinen osa, jotta vähäpäästöisten ratkaisujen käyttöönottoa voitaisiin nopeuttaa.

Segmenttikatsaukset

Power and Technology

Power and Technology -segmenttiin kuuluvat Fortumin vesi-, ydin- ja lauhdevoimatuotanto, Power Solutions -yksikön asiantuntijapalvelut, salkunhallintapalvelut ja trading sekä teknologia-, tutkimus- ja tuotekehitysyksiköt. Segmentin kaksi divisioonaa ovat Hydro Power and Technology sekä Nuclear and Thermal Power.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	588	543	2 156	2 252
- sähkönmyynti	560	500	2 026	2 117
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	520	455	1 845	1 866
- muu myynti	29	42	130	135
Liikevoitto	318	278	855	922
Vertailukelpoinen liikevoitto	276	207	877	859
Vertailukelpoinen EBITDA	306	242	998	1 007
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 001	6 355
Sidotun pääoman tuotto %			13,6	14,5
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			14,2	13,8
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	60	63	198	181
Henkilöstön lukumäärä			1 639	1 723

Sähköntuotanto lähteittäin, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima Pohjoismaissa	6,0	3,9	22,4	18,1
Ydinvoima Pohjoismaissa	6,9	6,0	23,8	23,7
Lämpövoima Pohjoismaissa	0,1	0,3	0,9	1,9
Yhteensä Pohjoismaissa	13,0	10,2	47,1	43,7
Lämpövoima muissa maissa	0,0	0,1	0,7	1,0
Yhteensä	13,0	10,3	47,9	44,7

Pohjoismainen myynti, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Myynti Pohjoismaissa	13,4	10,6	48,6	45,3
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	12,4	9,4	44,6	40,2

* Sähkön tukkumyyntitulot ja -volymit Pohjoismaissa eivät sisällä lämpövoimatuotantoa, markkinahintaan perustuvia ostoja eivätkä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Myyntihinta EUR/MWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Segmentin sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa**	41,9	48,1	41,4	46,4

**Segmentin sähkön tukkumyyntihinta ei sisällä myyntituloja lämpövoimatuotannosta, markkinahintaan tehdyistä ostoista eikä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Loka-joulukuu 2014

Loka-joulukuussa Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 276 (207) miljoonaa euroa eli 69 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Vesi- ja ydinvoiman suuremmat tuotantovolyymit tasoittivat selkeästi matalampien saavutettujen sähkönhintojen heikentävää vaikutusta tulokseen.

Liikevoitto oli 318 (278) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 46 (7) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu, yhteensä -3 (64) miljoonaa euroa (liite 4).

Power and Technology -segmentissä saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 41,9 (48,1) euroa/MWh eli 6,1 euroa/MWh alempi kuin vertailukaudella. Systeemi- ja kaikki aluehinnat olivat selvästi alemmat kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 30,7 (35,9) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 36,4 (39,9) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 31,3 (37,5) euroa/MWh.

Segmentin kokonaisvoimantuotanto Pohjoismaissa oli 13,0 (10,2) TWh. Vesivoiman tuotantomäärät olivat 2,2 TWh vertailukautta korkeammat hyvästä vesivarantotilanteesta johtuen. Ydinvoiman tuotanto loka-joulukuussa oli 0,9 TWh korkeampi, lähinnä Oskarshamn 1 ja 3 -yksiköiden paremmasta käyttöasteesta johtuen. Fortumin lämpövoimantuotanto oli 0,1 (0,3) TWh. Hiilidioksidipäästötöntä tuotantoa oli 99 % (96 %).

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 877 (859) miljoonaa euroa eli 18 miljoonaa euroa vertailukautta parempi. Tulosta paransi lähinnä korkeampi vesivoiman tuotantomäärä, alemmat tuotannon kustannukset sekä Ruotsin kruunun (SEK) kehitys. Nämä myös tasoittivat matalampien sähkönhintojen, alemman lämpövoimantuotannon määrän ja Grangemouthin myynnin tulosta heikentävää vaikutusta. Lisäksi vuonna 2013 tehtiin 20 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus, joka liittyi Inkon voimalaitoksen sähköntuotannon lopettamiseen.

Liikevoitto oli 855 (922) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 52 (25) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu yhteensä -73 (38) miljoonalla eurolla (liite 4).

Segmentin liiketoiminnoissa saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 41,4 (46,4) euroa/MWh eli 5,0 euroa/MWh alempi kuin vuonna 2013. Systeemihinta ja kaikki aluehinnat olivat selvästi alemmat kuin vertailuvuonna. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 29,6 (38,1) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 36,0 (41,2) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 31,6 (39,4) euroa/MWh.

Segmentin sähköntuotanto vuonna 2014 Pohjoismaissa oli 47,1 (43,7) TWh. Vesivarantotilanteen normalisoitumisen ansiosta vesivoimatuotanto oli vuoden aikana 4,3 TWh vertailuvuotta suurempi. Ydinvoimaa tuotettiin 0,2 TWh vertailukautta enemmän parantuneiden voimaloiden käyttöasteiden myötä. Ydinvoiman käytettävyys oli hyvä Fortumin täysin omistamissa ja osaomisteisissa reaktoreissa, lukuun ottamatta Oskarshamn 2 -yksikköä, joka on ollut poissa käytöstä turvallisuusjärjestelmien perusteellisen modernisoinnin vuoksi 1.6.2013 alkaen. Vuonna 2014 käytettävyys oli kaikkien aikojen paras sekä Olkiluodossa ja Forsmarkissa. Fortumin lämpövoimatuotanto Pohjoismaissa oli 0,9 (1,9) TWh. Tuotannosta oli 97 % (94 %) hiilidioksidipäästötöntä.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentti sisältää lämmön ja sähkön yhteistuotannon (CHP), lämmön ja sähkön myynnin sekä asiakaslähtöisten ratkaisujen kehittämisen. Segmentillä on liiketoimintaa Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa ja Intiassa. Segmenttiin kuuluu myös Fortumin 50 %:n omistusosuus Fortum Värmestä, joka on yhteisyritys ja konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmällä.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	393	422	1 332	1 516
- lämmönmyynti	137	146	430	492
- sähkönmyynti	224	245	783	900
- muu myynti	32	31	119	124
Liikevoitto	221	51	337	134
Vertailukelpoinen liikevoitto	49	42	104	109
josta Electricity Sales	13	8	48	47
Vertailukelpoinen EBITDA	75	69	204	211
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 112	2 295
Sidotun pääoman tuotto %			19,1	9,7
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			8,7	8,7
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	38	26	124	134
Henkilöstön lukumäärä			1 807	1 968

Vuodesta 2014 alkaen aiemmat Heat-divisioona ja Electricity Sales and Solutions -liiketoiminta-alue raportoidaan yhtenä segmenttinä (liite 4). Lisäksi Fortum Värme, joka aiemmin yhdisteltiin tytäryhtiönä Heat-divisioonaan, käsitellään nyt yhteisyrityksenä ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Näin ollen Fortum Värmen tulosvaikutus on sisällytetty osakkuus- ja yhteisyritysten voitto-osuuksiin. Vuonna 2014 vaikutus oli 67 (73) miljoonaa euroa (liite 2).

Loka-joulukuu 2014

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin lämmönmyynti oli vuoden neljännellä neljänneksellä yhteensä 2,7 (3,3) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samalla ajanjaksolla yhteensä 0,8 (1,0) TWh. Uudesta kapasiteetista huolimatta sähkön ja lämmön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin laitosten myynneillä vuosina 2013-14 ja lämpimällä säällä.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 49 (42) miljoonaa euroa. Liikevoittoa kasvatti lähinnä tehokkaampi uusi CHP-tuotanto, laskeneet polttoainekustannukset ja sähkön myynti.

Liikevoitto oli 221 (51) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 192 (9) miljoonalla eurolla (liite 4).

Tammi-joulukuu 2014

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin lämmönmyynti oli tammi-joulukuussa yhteensä 7,9 (10,7) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli yhteensä 2,8 (3,5) TWh. Uudesta kapasiteetista ja alhaisemmista polttoainekustannuksista huolimatta lämmön ja sähkön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin normaalia lämpimämmällä ensimmäisellä ja kolmannella neljänneksellä sekä laitosten myynneillä vuosina 2013 ja 2014. Lämmin sää vähensi myös sähkön vähittäismyyntiä etenkin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 104 (109) miljoonaa euroa. Tulosta heikensivät pääasiassa pienemmät myyntimäärät ja alemmat sähkön hinnat uudesta tuotantokapasiteetista ja alemmista polttoainehinnoista huolimatta.

Liikevoitto oli 337 (134) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 254 (18) miljoonalla eurolla (liite 4).

Joulukuun lopussa Fortumilla oli yli 1,3 miljoonaa sähkönmyyntiasiakasta.

Lämmönmyynti maittain, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Suomi	1,0	1,5	3,2	5,4
Puola	1,2	1,3	3,4	4,1
Muut maat	0,4	0,5	1,3	1,2
Yhteensä	2,7	3,3	7,9	10,7

Sähkönmyynti, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
CHP-laitoksista	0,8	1,0	2,8	3,5
Myynti asiakkaille	4,1	3,7	13,8	13,6
Yhteensä	4,9	4,7	16,5	17,1

Russia

Russia-segmentti koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Segmentti sisältää myös Fortumin runsaan neljänneksen omistuosuuden TGC-1:ssä. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	281	314	1 055	1 119
- sähkönmyynti	182	214	758	822
- lämmönmyynti	91	98	285	290
- muu myynti	8	2	11	7
Liikevoitto	59	111	161	156
Vertailukelpoinen liikevoitto	59	110	161	156
Vertailukelpoinen EBITDA	87	115	304	258
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 597	3 846
Sidotun pääoman tuotto %			5,6	5,2
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			5,6	5,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	106	141	367	435
Henkilöstön lukumäärä			4 213	4 162

Venäjällä sähkön tukkumarkkinat vapautettiin vuoden 2011 alussa. Kaikki sähköntuotantoyhtiöt kuitenkin myyvät edelleen kotitalouksien ja eräiden erityisryhmien kulutusta vastaavan osan sähköntuotannostaan ja kapasiteetistaan säännellyillä hinnoilla. Vuoden 2014 tammi-joulukuussa Fortum myi noin 80 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla.

Vuotta 2014 koskeva kapasiteettihuutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin syyskuussa 2013. Koko Fortumin kapasiteetti sai osallistua huutokauppaan vuodelle 2014, ja suurin osa Fortumin huutokaupassa tarjoamista voimalaitoksista tuli myös valituksi. Fortumin kapasiteetista ei valittu 132 MW:a, mikä on noin 4,6 % Fortumin vanhasta kapasiteetista Venäjällä.

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat ja ajanjakso on määritelty investointien riittävän tuoton varmistamiseksi. Yritystoston aikaan vuonna 2008 Fortum teki varauksen mahdollisista viivästyksistä aiheutuvia sakkoja varten. Mahdollisia sakkoja voidaan

vaatia, jos uuden kapasiteetin käyttöönotto viivästyy tai jos investointivelvoitesopimusten sovittuja keskeisiä ehtoja ei muuten täytetä. Voimalaitosyksiköiden käyttöönoton aikataulu arvioidaan vuosineljänneksittäin ja mahdollisten muutosten vaikutukset varauksen määrään päivitetään tämän mukaisesti (liite 16).

Kapasiteettimaksut vaihtelevat voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Kapasiteettimaksut (CSA) voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta. Lisäksi viranomaisen tarkastelee investointivelvoitesopimuksen takaamia kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa otetaan huomioon sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että sen seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan.

Loka-joulukuu 2014

Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä Russia-segmentin sähkönmyynti oli 7,9 (6,4) TWh. Samalla ajanjaksolla lämmönmyynti oli yhteensä 9,0 (7,8) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 59 (110) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus oli noin 43 (79) miljoonaa euroa. Ruplan heikkenemisen vaikutus tähän oli -17 miljoonaa euroa. Korkeammat sähkön ja lämmön myyntikatteet sekä lämpöliittymistä saatu tulos vaikuttivat tulokseen positiivisesti. Heikentynyt Venäjän ruplan kurssi heikensi Russia-segmentin tulosta 20 (-6) miljoonalla eurolla. Vertailukauden tulokseen sisältyy 38 miljoonan euron CSA-varauksen purkaminen ja 40 miljoonan euron korvaus CSA-sakoista.

Loka-joulukuun liikevoitto oli 59 (111) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 Russia-segmentin sähkönmyynti oli 26,5 (25,6) TWh ja lämmönmyynti oli 26,0 (24,1) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli tammi-joulukuussa 161 (156) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisia kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus liikevoittoon oli noin 165 (163) miljoonaa euroa. Ruplan heikkenemisen vaikutus tähän lukuun oli -35 miljoonaa euroa, CSA-varauksen purkamisen 4 (48) miljoonaa euroa. Tulosta paransivat lisäksi parempi sähkön ja lämmön kate, tulos lämpöliittymistä sekä pienemmät luottotappiot ja toiminnan tehostaminen. Heikentynyt Venäjän rupla pienensi kokonaisuudessaan Russia-segmentin tulosta noin 34 miljoonalla eurolla. Vertailukauden tulokseen sisältyy 48 miljoonan euron CSA-varauksen purkaminen ja 40 miljoonan euron korvaus CSA-sakoista.

Vuoden 2014 liikevoitto oli 161 (156) miljoonaa euroa.

Fortumin Njaganin voimalaitoksen kolmannen yksikön käyttöönottestaus ja sertifiointi saatiin onnistuneesti päätökseen syyskuun lopussa. Fortum aloitti uuden yksikön kaupallisen käytön vuoden 2014 lopussa. Venäjän valtion investointivelvoitesopimusten (Capacity Supply Agreement, CSA) mukaisten kapasiteettimaksujen suoritus 418 megawatista (MW) Fortumille alkoi 1.1.2015.

Fortumin keskeiset sähkön kapasiteetin ja kaasun hinnat Venäjällä	IV/14	IV/13	2014	2013
Sähkön spot-hinta (markkinahinta) Uralin alue RUB/MWh	1 041	1 043	1 089	1 021
Keskimääräinen säännelty kaasun hinta Uralin alueella RUB/1000 m ³	3 362	3 423	3 362	3 131
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille (CCS) tRUB/MW/kk*	180	181	167	163
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille (CSA) tRUB/MW/kk*	603	635	552	576

Keskimääräinen kapasiteettihinta tRUB/MW/kk	331	326	304	276
Fortumin saavuttama sähkönhinta Venäjällä EUR/MWh	28,0	33,3	30,4	32,1

*Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma kulutus

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää sähkönjakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 0,9 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	173	280	751	1 064
– jakeluverkot	138	234	590	896
– alueverkot	26	33	120	129
– muu myynti	9	13	41	39
Liikevoitto	66	75	2,132	349
Vertailukelpoinen liikevoitto	67	76	266	332
Vertailukelpoinen EBITDA	99	132	416	548
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 615	3 745
Sidotun pääoman tuotto %			73,6	9,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			9,3	8,8
Investoinnit käyttömaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	58	91	147	255
Henkilöstön lukumäärä			390	805

Loka–joulukuu 2014

Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 3,9 (7,1) TWh ja 3,5 (4,3) TWh. Ruotsissa siirtovolyymit olivat viime vuoden tasolla. Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 67 (76) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 66 (75) miljoonaa euroa.

Vertailukautta pienemmät kokonaisvolyymit selittyvät Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä maaliskuussa ja Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä kesäkuussa.

Tammi-joulukuu 2014

Tammi-joulukuussa jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 17,6 (26,1) TWh ja 13,8 (16,3) TWh. Volyymeja pienensi lämmin sää etenkin ensimmäisellä neljänneksellä. Vertailuvuotta pienemmät volyymit selittyvät pääosin Fortumin Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnillä.

Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 266 (332) miljoonaa euroa. Tuloksen pieneminen johtui pääasiassa hyvin leudosta säästä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja Fortumin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä, joka saatiin päätökseen maaliskuun lopulla.

Liikevoitto oli 2 132 (349) miljoonaa euroa, ja Suomen sekä Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myyntivoittojen vaikutus oli noin 1 865 miljoonaa euroa (liite 6).

Sähkönsiirto jakeluverkoissa TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Ruotsi	3,9	3,8	13,7	14,1
Suomi	0,0	2,6	2,8	9,5
Norja	0,0	0,7	1,1	2,5
Yhteensä	3,9	7,1	17,6	26,1

Sähkönjakeluasiakkaiden määrä alueittain tuhansia	31.12.2014	31.12.2013
Ruotsi	906	903
Suomi	-	642
Norja	-	103
Yhteensä	906	1 648

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat vuoden viimeisellä neljänneksellä 262 (330) miljoonaa euroa (liite 4).

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin vuonna 2014 olivat 843 (1 020) miljoonaa euroa (liite 4). Investoinnit ilman yritysostoja olivat 774 (1 005) miljoonaa euroa.

Fortum suunnittelee ottavansa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähköntuotanto-kapasiteetti MW	Lämmöntuotanto-kapasiteetti MW	Toimitus alkaa
Power and Technology				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	14		2015
Russia*				
Chelyabinsk 1	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015
Chelyabinsk 2	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015

*) Kaupallisen käytön aloitus

Power and Technology

Fortum osallistuu Teollisuuden Voima Oyj (TVO) -omistusosuutensa kautta Olkiluoto 3:n 1 600 MW:n ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa. Laitoksen toimittajan, AREVA-Siemens -yhteenliittymän mukaan yksikön kaupallisen sähköntuotannon on suunniteltu alkavan loppuvuonna 2018. TVO on nostanut 200 miljoonan euron osakaslainan yhteensä 600 miljoonan euron sitoumuksesta. Fortumin osuus 200 miljoonan euron nostetusta lainasta on noin 50 miljoonaa euroa. Fortumin jäljelle jäävä sitoumus OL3-yksikköön on 100 miljoonaa euroa (Liite 13).

Fortum aloitti maaliskuussa mittavat peruskorjaukset kahdelle Imatran vesivoimalaitoksen seitsemästä koneistosta. Korjausten ansiosta voimalaitoksen teho nousee 14 megawattia 192 megawattiin ja laitoksen turvallisuus ja luotettavuus paranevat. Peruskorjausten jälkeen Imatran vesivoimalaitos on sekä teholtaan että tuotannoltaan Suomen suurin vesivoimalaitos.

Toukokuussa Fortum ja Areva-Siemens -konsortio päättivät yhdessä Loviisan voimalaitoksen automaatiouudistushanketta koskevan sopimuksen. Areva-Siemens -konsortio tekee loppuun meneillään olevat sovitut ja uudelleenmitoitettut työt yhteistyössä Fortumin kanssa. Lisäksi Fortum allekirjoitti sopimuksen englantilaisen Rolls-Roycen kanssa Loviisan ydinvoimalaitoksen automaatiouudistuksesta. Uudistushanke jakautuu usealle vuodelle.

Suomen hallitus hylkäsi syyskuussa Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) hakemuksen jatkoajasta rakentamislupaan hakemiseksi Olkiluoto 4 -hankkeelle. Tämän seurauksena alkuperäinen, vuonna 2010 TVO:lle annettu periaatepäätös pysyy voimassa, ja sen mukaan rakentamislupaa on haettava kesäkuun 2015 loppuun mennessä.

Lokakuussa Fortum myi Isossa-Britanniassa sijaitsevan tytäryhtiönsä, Grangemouth CHP:n INEOS Industries Holdingsille. Grangemouth CHP operoi ja omistaa maakaasua polttoaineena käyttävän sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitoksen, joka sijaitsee Grangemouthissa Skotlannissa (liite 6).

Joulukuussa Fortum kertoi suunnitelmista venäläisen TGC-1:n uudelleenjärjestelyihin liittyen. Edellyttäen, että Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, Fortum on valmis osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeeseen osallistuvat yritykset.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Fortum Värme, Fortumin ja Tukholman kaupungin omistama yhteisyritys, investoi biopolttoaineita käyttävään sähkön ja lämmön yhteistuotantoon Värtanin voimalaitoksella Tukholmassa. Uusi voimalaitos korvaa osittain olemassa olevaa kapasiteettia. Laitoksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2016. Sen lämmöntuotantokapasiteetti on 280 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 130 MW.

Fortum osallistuu osakkuusyhtiönsä Turun Seudun Energiantuotannon uuden sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen rakentamiseen Naantalissa. Uusi voimalaitos korvaa vanhan olemassa olevan laitoksen. Laitos on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuonna 2017, ja laitoksen valmistuttua sen lämmöntuotantokapasiteetti on 244 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 142 MW.

Kesäkuussa Fortum saattoi päätökseen Norjan lämpöliiketoimintansa myynnin iCON Infrastructure Partners II, L.P. -rahastolle (liite 6).

Syyskuussa saatiin päätökseen yrityskauppa, jossa Fortum osti E.ON Ruhrgas International GmbH:n 33,66 % osuuden virolaisesta maakaasun vienti-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Hankitut osakkeet kasvattivat Fortumin omistusosuutta molemmissa yhtiöissä noin 51 %:iin. Fortum jatkaa virolaisen kaasuliiketoiminnan omistusosuutensa raportointia pääomaosuusmenettelyn mukaisesti.

Marraskuussa Fortum sopi myyvänsä 51,4 % omistusosuutensa osakkuusyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta, kauppa saatiin päätökseen tammikuussa 2015. Kaupalla arvioidaan olevan vähäinen vaikutus Fortumin tulokseen.

Marraskuussa Fortum kertoi myyvänsä omistusosuutensa suomalaisessa maakaasuyhtiö Gasum Oy:ssä Suomen valtiolle (Liite 6). Fortumin osakkeiden kauppahinta oli noin 310 miljoonaa euroa. Fortum kirjasi kaupasta noin 190 miljoonan euron myyntivoiton Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin vuoden 2014 neljännen vuosineljänneksen tulokseen.

Russia

Joulukuussa Fortum ja Gazprom Energoholding allekirjoittivat pöytäkirjan aloittaakseen alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistustensa uudelleenjärjestelyn Venäjällä. TGC-1 omistaa ja operoi Venäjän luoteisosassa vesi- ja lämpövoimaa sekä Pietarin lämmönjakeluverkkoa. Gazprom Energoholding omistaa yhtiön osakekannasta 51,8 % ja Fortum 29,5 %.

Uudelleenjärjestelyssä Fortum perustaa Rosatomin kanssa yrityksen, joka omistaa TGC-1:n vesivoimatuotannon. Gazprom Energoholding jatkaa TGC-1:n lämpöliiketoimintaan liittyviä toimintoja. Nykyisen TGC-1:n omistusosuutensa kautta Fortumin osuus vesivoimaan keskittyneestä yrityksestä nousisi yli 75 %:iin. Rosatomista tulisi yrityksen vähemmistöomistaja vajaan 25 % osuudella.

Distribution

Maaliskuussa 2014 Fortum sai päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin Suomi Power Networks Oy:lle. Yritysjärjestelyn velaton kauppahinta on 2,55 miljardia euroa. Fortum kirjasi yritysjärjestelystä 1,85 miljardin euron myyntivoiton eli 2,08 euroa osaketta kohden. Myyntivoitto kirjattiin Fortum Distribution -segmentin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tulokseen (liite 6).

Toukokuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Norjan sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin energiayhtiö Hafslundille (liite 6).

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki). Vuonna 2014 Helsingin pörssissä vaihdettiin yhteensä 454,8 (465,0) miljoonaa Fortum Oyj:n osaketta, arvoltaan 8 134 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein noteeraus jakson aikana oli 20,32 euroa ja alin 15,13 euroa. Vaihdoilla painotettu keskiarvo oli 17,89 euroa. Katsauskauden viimeisen pörssipäivän, 30.12. päätöskurssi oli 17,97 (16,63) euroa. Fortumin markkina-arvo katsauskauden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli noin 15 964 miljoonaa euroa.

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla – esimerkiksi Boat-, BATS-, Chi-X- ja Turquoise-markkinoilla – sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2014 noin 58 % osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä.

Joulukuun lopussa Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 367 045 kappaletta. Fortum ei omista omia osakkeitaan. Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 109 403. Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli vuoden lopussa 50,8 %. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus joulukuun lopussa oli 32,3 %.

Fortum Oyj vastaanotti 5.4.2014 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Capital Group Companies, Inc's ("CGC") omistus Fortumista ylitti 5 %:n rajan 3.4.2014.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen, optiolainojen tai uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminta on keskittynyt pääasiassa Pohjoismaihin, Venäjälle, Puolaan ja Baltiaan. Joulukuun lopussa henkilöstön kokonaismäärä oli 8 592 (vuoden 2013 lopussa 9 186).

Joulukuun lopussa Power and Technology -segmentissä oli 1 639 (1 723) työntekijää, Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentissä 1 807 (1 968), Russia-segmentissä 4 213 (4 162) ja Distribution-segmentissä 390 (805). Muun henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 543 (528).

Henkilöstön vähentyminen johtui pääasiassa Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnistä ja Fortumin tehostamisohjelmasta. Tehostamisohjelmasta aiheutuneet henkilöstövähennykset on toteutettu luonnollisen poistuman, vapautuvien tehtävien uudelleenjärjestelyjen ja eläkkeelle siirtymisten kautta. Fortumin tehostamisohjelman aikana avoimet työpaikat on ensisijaisesti täytetty sisäisesti. Henkilöstön sisäistä liikkuvuutta on lisätty vuoden aikana. Työntekijöiden sisäinen liikkuvuus eri maiden ja divisioonien välillä vahvistaa osaamista ja parantaa hyvien käytäntöjen jalkautumista laajasti organisaatiossa.

Tutkimus ja kehitys

Kestävä kehitys on keskeinen osa Fortumin strategiaa, ja Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) edistää ympäristömyönteisten energiaratkaisujen toteuttamista. Investoinnit uusiutuvan energiantuotannon kehittämiseen, kuten aurinkoenergiaan, ovat olennainen osa Fortumin strategian toteuttamista.

Vuonna 2014 Fortum, UPM ja Valmet päättivät kehittää yhdessä uutta teknologiaa, jolla voidaan valmistaa edistyneitä, pitkälle jalostettuja lignoselluloosapohjaisia polttoaineita kuten liikennepolttoaineita tai korkeamman jalostusarvon bionesteitä, ja kaupallistaa uusi teknologia.

Fortum ja Cleantech Invest Oyj solmivat yhteistyösopimuksen liiketoiminnan kehityksestä, mahdollisista tulevaisuuden clentech-investoinneista sekä tiedonvaihdesta.

Energiayhtiöt Fortum ja St1 aloittivat yhteistyön, jonka tavoitteena on rakentaa Suomen ensimmäinen geotermisellä energialla toimiva teollisen mittakaavan pilottilämpölaite. St1 aloittaa pilottituotantolaitoksen suunnittelun, ja laitoksen arvoidaan valmistuvan vuonna 2016.

Fortumin raportointikaudella allekirjoittama vuokrasopimus brittiläisen Wave Hub -koepuiston kanssa antaa mahdollisuuden koekäyttää täyden mittakaavan aaltovoimalaitteita valtameriolosuhteissa. Fortum on myös ostanut vähemmistöosuuden suomalaisesta aaltovoimateknologiaa kehittävästä Wello Oy:stä.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitykseen menot vuositasona. Vuonna 2014 Fortumin T&K-menot olivat 41 (49) miljoonaa euroa eli 0,9 % (0,9 %) liikevaihdosta.

Kestävä kehitys

Fortum pyrkii ottamaan huomioon liiketoiminnassaan tasapainoisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Fortumin kestävä kehityksen tavoitteet muodostuvat konsernitason avainmittareista ja divisioonatason mittareista.

Konsernin kestävä kehityksen tavoitteet painottavat Fortumin yhteiskunnallista roolia ja mittaavat ympäristö- ja turvallisuustulosten lisäksi yhtiön mainetta, asiakastyytyväisyyttä sekä sähkön ja lämmön toimitusvarmuutta.

Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Kestävän kehityksen tavoiteasetanta ja tulosten seuranta, samoin kuin Fortumin kestävän kehityksen politiikan hyväksyminen ja kestävän kehityksen raportin katselmointi sisältyvät Fortumin hallituksen työjärjestykseen.

Yhtiö on listattuna STOXX Global ESG Leaders, NASDAQ OMX, OMX GES Sustainability Finland ja ECPI® -indekseissä. Fortum on myös mukana Carbon Disclosure Projectin pohjoismaisessa ilmastoindeksissä ja on saanut Prime Status (B-) -luokituksen saksalaiselta oekom Research AG:lta.

Fortumin kestävän kehityksen tavoitteet ja tulokset

Tavoitteet		IV/14	2014	Viiden vuoden keskiarvo
Sähköntuotannon CO ₂ -ominaispäästö EU:ssa (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 80	27	39	60
Energian kokonaistuotannon (sähkö ja lämpö) CO ₂ -ominaispäästö (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 200	183	189	198
Polttoaineiden käytön kokonaishyötysuhde (viiden vuoden keskiarvo), %	> 70	69	64	63
Merkittävät EHS-poikkeamat	< 35	6	27	-
CHP-laitosten käytettävyys, %	> 95	92,4	94,7	-
SAIDI, minuuttia, Ruotsi	< 100	24	97	-
Tapaturmataajuus (LWIF), oma henkilöstö	< 1,0	1,2	1,0	-
Tapaturmataajuus (LWIF), urakoitsijat	< 3,5	3,6	3,2	-

Yhtiön mainetta ja asiakastytyväisyyttä koskevia tavoitteita seurataan vuositasolla. Vuoden 2014 One Fortum -tutkimuksessa yhtiön maineindeksi keskeisen sidosryhmien joukossa nousi 70,4:ään (2013: 69,8), joka on hieman alle tavoitetason 70,8. Asiakastytyväisyys parani kaikissa divisioonissa, ja yhtiön tavoitetaso (70-74 pistettä) saavutettiin Heat ja Power Solutions -liiketoiminta-alueilla.

Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun keskeisiä tekijöitä ovat kilpailukyky, taloudellinen menestys ja markkinaehtoinen tuotanto. Tavoitteena on luoda pitkällä aikavälillä taloudellista arvoa, kannattavaa kasvua ja lisäarvoa osakkeenomistajille, asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja muille avainsidosryhmille yhtiön toiminta-alueilla. Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum mittaa taloudellista menestystään tunnusluvuilla, joita ovat sijoitetun pääoman tuotto (tavoite: 12 %), oman pääoman tuotto (tavoite: 14 %) ja pääomarakenne (tavoite: nettovelka/käyttökate eli EBITDA noin 3). Lisäksi Fortum on käyttänyt 1.1.2014 lähtien Global Reporting Initiativen (GRI) G4-indikaattoreita soveltuvin osin taloudellisesta vastuusta raportointiin.

Ympäristövastuu

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, luonnonvarojen tehokas käyttö sekä energiantuotannon, jakelun ja toimitusketjun ympäristövaikutusten hallinta ovat keskeinen osa Fortumin ympäristövastuuta. Ympäristövastuussa korostuu yhtiön osaaminen CO₂-päästöttömässä vesi- ja ydinvoimatuotannossa sekä energiatehokkaassa CHP-tuotannossa. Fortumin konsernitason ympäristötavoitteet liittyvät hiilidioksidipäästöihin, energiatehokkuuteen ja merkittävien ympäristö-, työterveys- ja

turvallisuuspoikkeamien (EHS-poikkeamat) hallintaan. Joulukuun 2014 lopussa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta ja -jakelusta kaikissa toimintamaissa oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Fortumin ilmastotavoitteet seuraavalle viidelle vuodelle ovat: sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt EU:n alueella alle 80 grammaa kilowattitunnilta (g/kWh) ja kokonaisenergiatuotannon (sähkö ja lämpö) hiilidioksidin ominaispäästöt alle 200 g/kWh kattaen kaikki toimintamaat. Molemmat tavoitteet on laskettu viiden vuoden keskiarvona. Joulukuun 2014 lopussa sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo EU:n alueella oli 60 (60) g/kWh ja kokonaisenergiatuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo 198 (197) g/kWh. Molemmat olivat tavoitetasoa parempia tuloksia.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt vuonna 2014 olivat 20,2 (20,5) miljoonaa tonnia (Mt), josta 3,6 (5,1) Mt kuului EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piiriin. Vuodesta 2013 lähtien sähköntuotanto ei enää saa ilmaisia päästöoikeuksia EU:n päästökauppajärjestelmässä. Myös lämmöntuotannon ilmaisten päästöoikeuksien määrä vähenee asteittain vuosina 2013-2020. Vuodelle 2014 Fortum sai ilmaisia päästöoikeuksia 1,4 Mt.

Fortumin hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	IV/14	IV/13	2014	2013
Kokonaispäästöt	5,8	5,3	20,2	20,5
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	0,8	1,1	3,6	5,1
Myönnetyt päästöoikeudet			1,4	1,8
Päästöt Venäjällä	5,0	4,2	16,6	15,3

Fortumin tavoitteena on nostaa polttoaineiden käytön tehokkuus 70 %:iin viiden vuoden keskiarvona laskettuna. Vuonna 2014 polttoaineiden käytön tehokkuus oli 64 % (59 %), ja viiden vuoden keskiarvo joulukuun 2014 jälkeen oli 63 % (64 %), mikä on alle tavoitteen.

Fortumin tavoitteena on alle 35 merkittävää EHS-poikkeamaa vuodessa. Vuonna 2014 Fortumin toiminnoissa tapahtui 27 (35) merkittävää EHS-poikkeamaa. Näihin kuului 15 ympäristölupapoikkeamaa, neljä räjähdystä, neljä öljyvuotoa, kolme tulipaloo ja yksi INES 1 -luokan ydinlaitostapahtuma (INES=International Nuclear Event Scale). Poikkeamilla ei ollut merkittäviä ympäristö- tai taloudellisia vaikutuksia. Joensuun pyrolyysilaitoksella maaliskuussa 2014 tapahtunut räjähdys aiheutti pitkäaikaisen katkoksen pyrolyysiöljyn tuotannossa. Räjähdyksen syyt on selvitetty, ja työt tuotannon uudelleenkäynnistämiseksi ovat käynnissä.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun osa-alueella Fortumin innovaatiot sekä vähäpäästöisen sähkön ja lämmön toimitusvarmuus tukevat yhteiskunnan kehittämistä ja lisäävät hyvinvointia. Haluamme olla hyvä yritys kansalainen ja varmistaa turvalliset työolot kaikissa Fortumin toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille ja urakoitsijoille. Joulukuun 2014 lopussa OHSAS 18001-sertifiointi kattoi 75 % Fortumin sähkön ja lämmön tuotanto- ja jakelutoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Tammi-joulukuussa 2014 Fortumin CHP-laitosten käytettävyyttä oli 94,7 %, mikä on hieman alle vuotuisen tavoitetason 95 %. Ruotsin sähkönjakelussa kumulatiivinen SAIDI (System Average Interruption Duration Index) oli 97 (103) minuuttia eli alle vuositavoitteen, joka on alle 100 minuuttia.

Vuonna 2014 omien työntekijöiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (lost workday injury frequency, LWIF) oli 1,0 (1,0). Tämä vastaa konsernin tavoitetta oman henkilöstön tapaturmataajuudelle: vähemmän kuin yksi miljoonaa työtuntia kohti. Myös urakoitsijoiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus parantui ja oli 3,2 (3,9). Valitettavasti Fortumin urakoitsijoille sattui kolme kuolemaan johtanutta onnettomuutta, kaksi Ruotsissa ja yksi Venäjällä. Lisäksi Fortum Värmen CHP8-projektissa tapahtui marraskuussa vakava onnettomuus, jonka seurauksena kaksi urakoitsijan työntekijää menehtyi. Sovittuja toimenpiteitä urakoitsijaturvallisuuden parantamiseksi jatketaan painottaen erityisesti rakennushankkeita. Fortumin ehdoton tavoite on välttää vakavat tapaturmat.

Fortum harjoittaa liiketoimintaa vastuullisesti toimivien liikekumppaneiden kanssa, jotka toimivat vastuullisesti ja noudattavat sekä Fortumin Toimintaohjetta (Code of Conduct) että Fortumin Toimintaohjetta palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct). Tammi-joulukuussa 2014 Fortum auditoi 13 toimittajaa Bulgariassa, Kiinassa, Tšekin tasavallassa, Puolassa, Venäjällä ja Ruotsissa

Muutoksia Fortumin johdossa

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.3.2014 alkaen. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa strategian toteuttamisedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Matti Ruotsala nimitettiin Chief Operating Officeriksi (COO). Fortumin talousjohtajaksi (CFO) nimitettiin Timo Karttinen. Uusina jäseninä johtoryhmään nimitettiin ydin- ja lauhdevoimaliiketoiminnasta vastaava johtaja Tiina Tuomela, strategiasta ja yritysjärjestelyistä vastaava johtaja Kari Kautinen sekä yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja Esa Hyvärinen.

Fortumin neljä raportointisegmenttiä divisioonineen ovat 1.3.2014 alkaen:

- Power and Technology (raportoi COO:lle)
 - Hydro Power and Technology, Per Langer, Executive Vice President (EVP)
 - Nuclear and Thermal Power, Tiina Tuomela, EVP
- Heat, Electricity Sales and Solutions (raportoi COO:lle), Markus Rauramo, EVP
- Russia, Alexander Chuvaev, EVP
- Distribution, Timo Karttinen, CFO

Fortumin kuusi esikuntatoimintoa ovat:

- Talous, jota johtaa CFO Timo Karttinen
- Strategia ja yritysjärjestelyt, johtajanaan Kari Kautinen
- Lakiasiat, jota johtaa lakiasiaintoiminnan johtaja Sirpa-Helena Sormunen (aloittanut syyskuussa 2014)
- Henkilöstö ja IT, josta vastaa henkilöstöjohtaja Mikael Frisk
- Viestintä, jota johtaa viestintäjohtaja Helena Aatinen
- Yhteiskuntasuhteet, josta vastaa yhteiskuntasuhteiden johtaja Esa Hyvärinen

COO Matti Ruotsala, CFO Timo Karttinen ja Venäjän divisioonan johtaja Alexander Chuvaev sekä esikuntatoimintojen johtajat raportoivat toimitusjohtajalle.

Kaarina Ståhlberg jätti perhesyistä Fortumin lakiasiaintoiminnan tehtävät ja johtoryhmän jäsenyyden 8.4.2014 alkaen.

Kesäkuussa 2014 OTK, varatuomari Sirpa-Helena Sormunen, 54, nimitettiin Fortumin lakiasiaintoiminnan johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.9.2014 alkaen. Hän raportoi toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous 2014

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 8.4.2014. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013 ja myönsi vastuuvapauden Fortumin hallitukselle ja toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle koko vuodelta 2013.

Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 1,10 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 11.4.2014, ja osinko maksettiin 22.4.2014.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Sari Baldauf, varapuheenjohtajaksi valittiin Kim Ignatius, ja jäseniksi uudelleen valittiin Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Ilona Ervasti-Vaintola, Christian Ramm-Schmidt, ja uusiksi jäseniksi Petteri Taalas ja Jyrki Talvitie.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten palkkiot seuraavasti: puheenjohtaja 75 000 euroa/vuosi, varapuheenjohtaja 57 000 euroa/vuosi ja hallituksen jäsenet 40 000 euroa/vuosi. Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajana toimivalle hallituksen jäsenelle 57 000 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista maksetaan 600 euron palkkio. Kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella Euroopassa asuville hallituksen jäsenille ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella asuville jäsenille.

Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestystä seuraavasti; 1) poistetaan hallitukseen valittavan jäsenen yläkäräjä valtion omistajaohjauksen kannan mukaisesti pykälästä 6, 2) lisätään mahdollisuus toimittaa kutsu yhtiökokoukseen julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla pykälään 12, tehdään kielellisiä ja teknisiä muutoksia pykäliin 3 ja 4 mm. poistamalla osakkeiden osakeyhtiölaissa tarkoitettu nimellisarvo.

Tämän lisäksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Yhtiökokous päätti maksaa tilintarkastajalle palkkiota yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Syyskuussa nimitettiin Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston johtaja Eero Heliövaara ja KELA:n pääjohtaja Liisa Hyssälä. Lisäksi nimitystoimikunnassa toimii Fortumin hallituksen puheenjohtaja Sari Baldauf.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

22.1.2015 Fortum ilmoitti että toimitusjohtaja Tapio Kuula jää 1.2.2015 työkyvyttömyyseläkkeelle. Kuula toimi Fortumin toimitusjohtajana vuodesta 2009. Fortumin hallitus on käynnistänyt seuraajan hakuprosessin käsittäen sekä sisäisiä että ulkoisia kandidaatteja. Talousjohtaja Timo Karttinen hoitaa myös väliaikaisesti toimitusjohtajan tehtäviä tänä aikana.

22.1.2015 Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti varsinaiselle yhtiökokoukselle 2015, että hallitus koostuu kahdeksasta (8) jäsenestä ja että seuraavat henkilöt valitaan hallituksen jäseniksi tulevaisuuteen, joka päättyy vuoden 2016 yhtiökokouksen päättyessä. Uudelleenalittaviksi ehdotetaan: Sari Baldauf, hallituksen puheenjohtajaksi, Kim Ignatius, varapuheenjohtajaksi ja jäseniksi Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Petteri Taalas ja Jyrki Talvitie. Uusiksi jäseniksi ehdotetaan valittavan Eva Hamilton ja Tapio Kuula.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta tulee ehdottamaan vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot ovat tulevana toimikautena seuraavat: puheenjohtaja: 90 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtaja: 65 000 euroa vuodessa ja jäsen: 45 000 euroa vuodessa sekä tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja: 65 000 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana.

Näkymät

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos on altis useille taloudellisille, strategisille, poliittisille, yritystaloudellisille sekä operatiivisille riskeille. Fortumin tuloksen kannalta yksi tärkeimmistä tekijöistä on sähkön tukkuhinta Pohjoismaissa. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä Pohjoismaissa ovat kysynnän ja tarjonnan tasapaino, polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Fortumin investointiohjelman valmistuminen Venäjällä on myös yksi yhtiön tuloskasvun avaintekijöistä, sillä se kasvattaa tuotantokapasiteettia ja CSA-kapasiteettimaksuja.

Maailmantalouden epävarmuuden jatkuminen ja epävakaata taloustilanne Euroopassa pitävät talouden kasvunäkymät arvaamattomina. Yleinen talouden epävarmuus vaikuttaa raaka-aineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hintoihin, ja tämä saattaa ylläpitää sähkön tukkuhinnan laskupainetta Pohjoismaissa. Venäjän liiketoiminnan osalta keskeisiä tekijöitä ovat talouden kasvu, ruplan kurssi, kaukolämpömarkkinoiden sääntelyyn liittyvä kehitys sekä sähkön tukku- ja kapasiteettimarkkinoiden kehitys. Investointiohjelman liittyvät operatiiviset riskit ovat edelleen olemassa. Polttoaineiden hinnat ja voimalaitosten käytettävyys vaikuttavat kannattavuuteen kaikilla alueilla. Lisäksi talouden turbulenssin seurauksena suuremmilla valuuttakurssivaihteluilla, erityisesti Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun osalta, on sekä muunto- että transaktiovaikutuksia Fortumin tulokseen. Pohjoismaissa energiatoimialan lainsäädännöllinen ja verotuksellinen ympäristö on lisännyt sähköyhtiöiden riskejä.

Pohjoismaiset markkinat

Makrotalouden epävarmuudesta huolimatta sähkön osuuden kokonaisenergiankulutuksesta odotetaan jatkavan kasvuaan. Fortumin arvioi edelleen, että vuosittainen sähkönkulutus kasvaa Pohjoismaissa keskimäärin noin 0,5 %, mutta lähivuosien kasvuvauhti riippuu paljolti Euroopan ja etenkin Pohjoismaiden makrotalouden kehityksestä.

Vuoden 2014 aikana Euroopan Unionin päästöoikeuksien (EUA) hinnat nousivat, ja öljyn ja hiilen hinnat laskivat. Sähkön termiinihinnat seuraavalle 12 kuukaudelle laskivat sekä Pohjoismaissa että Saksassa.

Tammikuun lopussa 2015 hiilen termiinihintaa (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2015 oli noin 58 Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja hiilidioksidipäästöoikeuksien markkinahinta (EUA) vuodelle 2015 noin 7 euroa hiilidioksiditonniä kohti. Sähkön termiinihintaa Nord Poolissa loppuvuodelle 2015 oli noin 28 euroa/MWh ja vuodelle 2016 oli noin 29 euroa/MWh. Saksassa sähkön termiinihintaa loppuvuodelle 2015 oli noin 32 euroa/MWh ja vuodelle 2016 noin 32 euroa/MWh. Pohjoismaiden vesivarannot olivat 1 TWh alle pitkänajan keskiarvotason ja 1 TWh alle vuoden 2014 vastaavan ajankohdan tason.

Strategian mukainen rakennejärjestely Venäjällä

Joulukuussa 2014 Fortum ja Gazprom Energoholding allekirjoittivat pöytäkirjan aloittaakseen alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistustensa uudelleenjärjestelyn Venäjällä. TGC-1 omistaa ja operoi Venäjän luoteisosassa vesi- ja lämpövoimaa sekä Pietarissa lämmönjakeluverkkoa. Gazprom Energoholding omistaa yhtiön osakekannasta 51,8 % ja Fortum 29,5 %.

Uudelleenjärjestelyssä Fortum perustaa Rosatomin kanssa yrityksen, joka omistaa TGC-1:n vesivoimatuotannon. Gazprom Energoholding jatkaa TGC-1:n lämpöliiketoimintaan liittyviä toimintoja. Nykyisen TGC-1:n omistusosuutensa kautta Fortumin osuus vesivoimaan keskittyneestä yrityksestä nousisi yli 75 %:iin. Rosatomista tulisi yrityksen vähemmistöomistaja vajaan 25 % osuudella. Vesivoimayhtiöstä tulisi Fortumin tytäryhtiö.

Edellyttäen, että Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, Fortum on valmis osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeeseen tällä hetkellä osallistuvat yritykset.

Power and Technology

Fortumin Power and Technology -segmentin sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat tyypillisesti suojausasteet, suojaushinta, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Mikäli sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti segmentin saavuttamassa sähkön tukkumyyntihinnassa Pohjoismaissa johtaisi noin 45 miljoonan euron muutokseen Fortumin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Lisäksi segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttaa mahdollinen lämpövoimat tuotannon määrä ja siitä saatava tuotto.

Ruotsin ydinvoimalaitoksissa meneillään olevien monivuotisten investointiohjelmien tavoitteena on parantaa turvallisuutta ja pitkäaikaista käytettävyyttä sekä lisätä nykyisten laitosten kapasiteettia. Investointiohjelmien toteuttaminen saattaa kuitenkin vaikuttaa käytettävyyteen. Investointiohjelmat vaikuttavat Fortumin ydinvoimaosakkuusyhtiöiltään ostaman sähkön hankintakustannuksiin lisäämällä poistoja ja rahoituskuluja osakkuusyhtiöissä.

EU:ssa tehtävien stressitestien perusteella Ruotsin ydinvoimaviranomainen (SSM) on päättänyt esittää uutta sääntelyä ruotsalaisiin ydinvoimaloihin. Asia on vireillä. Fortumin näkemyksen mukaan korkean ydinvoimaturvallisuuden ohella EU-tasoisien turvallisuusvaatimusten yhtenäistäminen olisi erittäin tärkeää.

Vuonna 2014 Ruotsin hallitus päätti nostaa ydinjätemaksun noin 0,022 SEK/kWh:sta 0,04 SEK/kWh:n kolmivuotiskaudelle 2015 - 2017. Arvioitu kustannusvaikutus Fortumille olisi vuositasolla noin 25 miljoonaa euroa. Ruotsin ydinjätemaksujen tarkistus tehdään kolmen vuoden välein.

Ruotsin uusi hallitus on ehdottanut ydinvoimakapasiteetin verotuksen nostamisesta 17 % vuodesta 2015 lähtien. Esitys on toistaiseksi odotamassa käsittelyä.

Venäjä

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määritetty riittävän investointituoton varmistamiseksi. Keskusteluja 10 vuoden ajanjakson pidentämisestä 15 vuodeksi on käyty Venäjän hallituksessa, mutta virallisia päätöksiä asiasta ei ole tehty.

Vuotta 2015 koskeva kapasiteetti huutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin syyskuussa 2014. Koko Fortumin kapasiteetti sai osallistua huutokauppaan, ja suurin osa Fortumin huutokaupassa tarjoamista voimalaitoksista tuli myös valituksi. 195 MW, eli noin 3,7 % Fortumin vanhasta kapasiteetista Venäjällä ei tullut valituksi. Tälle kapasiteetille Fortum suunnittelee hankkivansa nk. forced mode -statuksen.

Fortumin Russia-segmentin uusi kapasiteetti (CSA) on tärkeä tuloskasvuun vaikuttava tekijä Venäjällä. Uusien laitosyksiköiden myötä tuotannon ja myyntitulojen odotetaan kasvavan, ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan myös huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Kapasiteettimaksut vaihtelevat voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Uuden kapasiteetin tuotto on taattu kapasiteettimarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisesti. Kapasiteettimaksut voivat vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta. Lisäksi viranomainen tarkastelee kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa huomioidaan sähkönmyyntituotot ja on mahdollista, että tämän seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan.

Investointiohjelman loppuosan arvo vuoden 2014 lopussa joulukuun 2014 lopun valuuttakurssilla laskettuna noin 0,2 miljardia euroa.

Russia-segmentin tulos vaihtelee kausittain lämpöliiketoiminnan luonteesta johtuen; ensimmäinen ja viimeinen neljännes ovat selvästi vahvimmat.

Venäjän tytäryhtiön OAO Fortumin hankintahetkellä vuonna 2008 asetettu tavoite saavuttaa 500 miljoonan euron liikevoittotaso vuoden 2015 aikana perustui sen hetkiseen Venäjän ruplan kurssitasoon ja vastasi 18,2 miljardin ruplan tulosta kyseisenä ajankohtana. Kuten aiemmin on kerrottu, Russia-segmentin tulokseen vaikuttaa ennen kaikkea valuuttakurssien vaihtelu sekä Venäjän sähkön kysyntä, kaasun hintakehitys ja muun sääntelyn kehittyminen. Fortum pitää ruplamääräisen tavoitteensa muuttumattomana, mutta pääosin valuuttakurssimuutoksista johtuen euromääräinen tulostaso vaihtelee. Ei-euromääräisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euromääräisiksi käyttämällä keskimääräisiä valuuttakursseja. Tällä hetkellä heikompi rupla tuo pienemmän tuloksen euroissa. Fortum tekee kaikkensa lieventääkseen negatiivisia vaikutuksia.

Vuonna 2014 Venäjän energiaministeriö avasi julkisen keskustelun ehdottamalla uuden markkinamallin luomista sähkö- ja lämpöliiketoimintaan. Mallin tarkoituksena on varmistaa siirtymä taloudellisesti kestäväälle lämpötariffitasolle vuoteen 2020 mennessä ja houkutella investointeja lämpömarkkinoille. Syyskuussa 2014 Venäjän hallitus hyväksyi lämpöreformin ja uuden markkinamallin tiekartan, jonka mukaan sähkö- ja lämpöliiketoiminta vapautuu 2020 mennessä, tai tietyillä alueilla 2023 mennessä.

Venäjän talouskehitysministeriön mukaan kaasuhintojen indeksointia ei suoritettu lokakuussa 2014. Tästä huolimatta vuotuisen kaasuinnan nousun arvioidaan olevan 3,5 % vuonna 2015.

Distribution

Fortum arvioi ja valmistelelee Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan mahdollista myyntiä.

Ruotsissa on käynnissä oikeusprosessit, jotka liittyvät valituksiin koskien vuosien 2012-2015 sähköverkkoliiketoiminnan taloudellista valvontajaksoa. Ruotsissa hallinto-oikeus antoi marraskuussa 2013 sähköyhtiöitä puoltavan päätöksen. Ruotsin energiamarkkinaviranomainen valitti päätöksestä seuraavaan oikeusasteeseen, korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka päättää valitusoikeudesta.

Ruotsissa määritellään sähköverkon tuottoa säätelevää valvontamallia seuraavalle valvontajaksolle, joka kattaa vuodet 2016-2019. Syyskuussa 2014 Ruotsin hallitus teki päätöksen omaisuuden määrittelystä, yksityiskohdat päättää Ruotsin energiamarkkinaviranomainen. Päätöksiä odotetaan kevään 2015 aikana.

Käyttöomaisuusinvestoinnit ja divestoinnit

Fortum arvioi investointiensä ilman yritysostoja vuonna 2015 olevan noin 0,9 miljardia euroa (sisältäen Distribution-segmentin). Vuosittaisten kunnossapitoinvestointien (ilman Distribution-segmenttiä) arvioidaan olevan vuonna 2015 noin 300-350 miljoonaa euroa eli alle poistojen tason.

Fortum vähentää vähitellen rahoitustaan Tukholman kaupungin kanssa yhteisomistuksessa olevasta Fortum Värmestä vuosien 2014-2015 aikana. Vuoden 2014 lopussa Fortum Värmen velkaosuus oli yhteensä noin 0,6 miljardia euroa.

Verotus

Fortumin vuoden 2015 veroasteeksi arvioidaan 19–21 %, kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta, verovapaita myyntivoittoja ja kertaluonteisia eriä ei oteta huomioon.

Suomen hallitus päätti kesäkuussa, ettei ennen vuotta 2004 rakennettuun vesi-, ydin- ja tuulivoimaan kohdistuvaa voimalaitosveroa (windfall-veroa) oteta käyttöön. Lopullinen päätös veron kumoamiseksi tehtiin eduskunnassa marraskuussa 2014, ja se astui voimaan tammikuussa 2015.

Elokuussa konserniverokeskuksen oikaisulautakunta hyväksyi yksimielisesti Fortumin oikaisupyynnön, joka koski verottajan joulukuussa 2013 vuodelta 2007 määrittämiä jälkiveroja. Veronsaajien oikeudenvilvontayksiköllä on asiassa valitusoikeus (liite 21). Joulukuussa 2014 Fortum sai Suomen veroviranomaisilta rahoitusyhtiöitään koskien verottamatta jättämispäätöksen

vuosille 2008-2011 perustuen samaan tarkastukseen. Päätös on linjassa KHO:n ennakkopäätöksen kanssa. Veronsaajien oikeudenvallonnalla (VOVA) on oikeus valittaa päätöksestä.

Ruotsin uuden hallituksen ehdotus asennetun ydinvoimakapasiteetin verotuksen nostamisesta 17 % vuodesta 2015 lähtien odottaa käsittelyä. Fortumin mielestä tulevan parlamentaarisen energiakomission tulisi tarkastella verotusta kokonaisuudessaan, jotta saadaan laajapohjainen näkemys siitä, kuinka energian- ja tehontarve voidaan ratkaista. Toteutuessaan verotuksen muutoksen vaikutus olisi Fortumille vuositasolla noin 15 miljoonaa euroa, joka on vähennyskelpoinen yhtiöverotuksessa.

Suojaukset

Joulukuun 2014 lopussa noin 50 % Power and Technology -segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 40 euroon/MWh vuodelle 2015. Vastaava luku vuodeksi 2016 oli noin 10 % noin 39 euroon/MWh.

Power and Technology -segmentin pohjoismaisen suojaushinta ei sisällä lämpövoimatuotannon marginaalin suojausta. Suojausasteeseen eivät myöskään sisälly Fortumin hiililauhdevoiman fyysiset volyymit tai suojaukset eikä segmentin sähköntuonti Venäjältä.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannais sopimuksilla, joista suurin osa on Nord Poolin termiinejä.

Osingonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2014 olivat 5 438 689 036,90 euroa sisältäen tilikauden voiton 2 264 863 648,81 euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Fortum Oyj maksaa vuodelta 2014 osinkoa 1,10 euroa osaketta kohti. Lisäksi hallitus esittää myös maksettavaksi lisäosinkoa 0,20 euroa osaketta kohti vuodelta 2014.

3.2.2015 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella kokonaisosinkona ehdotetaan maksettavaksi yhteensä 1 154 877 158,50 euroa. Hallitus esittää, että jäljellä oleva osuus voitosta jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Hallitus ehdottaa, että osinko ja lisäosinko maksetaan 14.4.2015.

Yhtiökokous 2015

Fortumin varsinainen yhtiökokous pidetään 31.3.2015 kello 14.00 Finlandia-talossa osoitteessa Mannerheimintie 13, Helsinki.

*Espoo 3.2.2015
Fortum Oyj
Hallitus*

*Lisätietoja:
Timo Karttinen, talousjohtaja, väliaikainen toimitusjohtaja, puh. +358 10 453 6555*

Fortumin sijoittajasuhteet, Sophie Jolly, puh. +358 10 453 2552 ja Rauno Tiihonen, puh. +358 10 453 6150, investors@fortum.com

Hallitus on hyväksynyt Fortumin tilinpäätöksen vuodelta 2014 ja tilintarkastajat ovat 3.2.2015 antaneet vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2014. Tiivistetty osavuositarkastus on laadittu EU:ssa hyväksytyn IAS 34 Osavuositarkastus-standardin mukaisesti.

Fortumin tilinpäätös vuodelta 2014 ja toimintakertomus julkaistaan viimeistään viikolla 10.

Tulostiedotus vuonna 2015:

- Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta julkaistaan 29.4.2015 noin klo 9.00
- Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta julkaistaan 17.7.2015 noin klo 9.00
- Osavuositarkastus tammi–syyskuulta julkaistaan 22.10.2015 noin klo 9.00

Fortumin varsinainen yhtiökokous pidetään 31.3.2015 ja mahdolliseen osingonjakoon liittyvät päivämäärät ovat:

- osingon irtoamispäivä 1.4.2015
- osingon täsmäytyspäivä 2.4.2015
- osingon maksupäivä 14.4.2015

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

www.fortum.fi

Osavuositarkastukseen liittyvää lisätietoa vuosineljänneksitaulukot mukaan lukien löytyvät Fortumin verkkosivuilta www.fortum.com/sijoittajat.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	IV/2014	IV/2013 muutettu*	2014	2013 muutettu*
Liikevaihto	4	1 285	1 390	4 751	5 309
Muut tuotot		39	53	75	93
Materiaalit ja palvelut		-495	-545	-1 939	-2 270
Henkilöstökulut		-101	-123	-413	-460
Poistot ja arvonalentumiset	4,10,11	-119	-162	-526	-621
Muut kulut		-172	-191	-596	-648
Vertailukelpoinen liikevoitto	4	436	423	1 351	1 403
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		213	83	2 077	106
Liikevoitto	4	650	507	3 428	1 508
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 12	38	63	149	178
Korkokulut		-63	-75	-256	-301
Korkotuotot		19	19	84	75
Johdannaisten käyvän arvon muutokset		5	-8	-5	-16
Muut rahoituserät - netto		-9	-12	-40	-47
Rahoitustuotot ja -kulut		-48	-77	-217	-289
Voitto ennen veroja		639	493	3 360	1 398
Tuloverot	8	-64	-29	-199	-186
Kauden voitto		575	465	3 161	1 212
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		571	458	3 154	1 204
Määräysvallattomille omistajille		4	6	7	8
		575	465	3 161	1 212
Osakekohtainen tulos (euroa per osake)					
Laimentamaton		0,64	0,52	3,55	1,36
Laimennettu		0,64	0,52	3,55	1,36

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu*	2014	2013 muutettu*
Vertailukelpoinen liikevoitto	436	423	1 351	1 403
Kertaluonteiset erät (luovutusvoitot ja -tappiot)	238	17	2 171	61
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-27	69	-91	21
Ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu	3	-3	-3	23
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	213	83	2 077	106
Liikevoitto	650	507	3 428	1 508

*Vertailuvuoden 2013 tiedot ovat muutettu Fortum Värmen kirjanpitokäsittelystä johtuen, lisätietoja liitetiedosta 2

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Kauden voitto	575	465	3 161	1 212
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Kassavirran suojaukset				
Käyvän arvon muutokset	41	81	17	96
Siirrot tuloslaskelmaan	-12	-4	-70	-51
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	0	-1	-4	-8
Verot	-6	-16	12	-6
Nettosijoitusten suojaus				
Käyvän arvon muutokset	114	10	149	28
Verot	-22	-2	-28	-7
Muuntoerot	-1 033	-152	-1 343	-478
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä	-8	22	-3	42
Muut muutokset	0	0	-3	0
	-926	-62	-1 273	-384
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:				
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-43	31	-77	44
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-5	-12	-13	9
	-48	19	-90	53
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-974	-43	-1 363	-331
Laaja tulos yhteensä	-398	422	1 799	882
Laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-384	417	1 815	881
Määräysvallattomille omistajille	-14	5	-16	1
	-398	422	1 799	882

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2014	31.12.2013 muutettu
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	10	276	384
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	11 195	12 849
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4, 12	2 027	2 341
Osuus valtion ydinjätehuoltorahastosta	15	774	744
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		68	77
Laskennalliset verosaamiset		98	126
Johdannaisinstrumentit	5	595	367
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	13	2 041	2 598
Pitkäaikaiset varat yhteensä		17 074	19 486
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		256	264
Johdannaisinstrumentit	5	448	307
Myyntisaamiset ja muut saamiset		830	869
Pankkitalletukset		757	0
Rahat ja pankkisaamiset	14	2 009	1 250
Likvidit varat		2 766	1 250
Myytäväinä olevat omaisuuserät	6	0	1 173
Lyhytaikaiset varat yhteensä		4 301	3 863
Varat yhteensä		21 375	23 348
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		7 708	6 851
Muut oman pääoman erät		36	54
Yhteensä		10 864	10 024
Määräysvallattomat omistajat		71	101
Oma pääoma yhteensä		10 935	10 124
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	14	5 881	6 936
Johdannaisinstrumentit	5	247	181
Laskennalliset verovelat		1 159	1 338
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	15	774	744
Muut varaukset	16	17	94
Eläkevelvoitteet		140	50
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		154	148
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		8 373	9 492
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	14	1 103	2 103
Johdannaisinstrumentit	5	76	95
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma		888	994
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	6	0	540
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		2 067	3 732
Vieras pääoma yhteensä		10 440	13 224
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		21 375	23 348

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarat		Muut oman pääoman erät			Emo- yhtiön omistajat	Määräys- vallat- tomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
			Kertyneet voitto- varat	Muunto- erot	Kassavirta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä			
Oma pääoma 31.12.2013	3 046	73	7 500	-649	66	-51	38	10 024	101	10 124
Kauden tulos			3 154					3 154	7	3 161
Muuntoerot				-1 319	-3	2	0	-1 320	-23	-1 343
Kauden muut laajan tuloksen erät			-3		-43	44	-17	-19	0	-19
Laaja tulos yhteensä			3 151	-1 319	-47	46	-16	1 815	-16	1 799
Osingonjako			-977					-977		-977
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-2	-2
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			6					6	-11	-5
Muut			-4					-4	-1	-4
Oma pääoma 31.12.2014	3 046	73	9 676	-1 968	19	-5	22	10 864	71	10 935

Aiemmin raportoitu oma pääoma 31.12.2012	3 046	73	7 193	-173	34	-133	0	10 040	603	10 643
Laadintaperiaatteen muutos (Liite 2)					2	15	-17	-1	-495	-496
Oma pääoma 1.1.2013	3 046	73	7 193	-173	36	-118	-17	10 039	108	10 147
Kauden tulos			1 204					1 204	8	1 212
Muuntoerot				-476	-1	2	4	-471	-7	-478
Kauden muut laajan tuloksen erät					31	65	51	148	0	148
Laaja tulos yhteensä			1 204	-476	30	67	55	881	1	882
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-3	-3
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			1					1		1
Muut			-10					-10	-5	-15
Oma pääoma 31.12.2013	3 046	73	7 500	-649	66	-51	38	10 024	101	10 124

Muuntoerot

Muuntoerot vaikuttivat emoyhtiön omistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta -1 320 miljoonaa euroa vuoden 2014 aikana (2013: -471) johtuen pääosin Venäjän ruplan vaikutuksesta. Osa tästä translaatiopositivista on suojattu ja suojaustulos, 149 miljoonaa euroa, on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskikurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedosta 7 Valuuttakurssit.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksista oli -47 miljoonaa euroa vuonna 2014 (2013: 30), ja se liittyi lähinnä sähkön hinnan kassavirtasuojaukseen, johon sovelletaan suojauslaskentaa. Kun sähkön hinta on alhaisempi/korkeampi kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on positiivinen/negatiivinen.

Osingonjako

Vuoden 2013 osingonjaosta, 1,10 euroa osaketta kohti ja yhteensä 977 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 8.4.2014. Osinko maksettiin 22.4.2014.

Vuoden 2012 osingonjaosta, 1,00 euroa osaketta kohti ja yhteensä 888 miljoonaa euroa päätettiin yhtiökokouksessa 9.4.2013. Osinko maksettiin 19.4.2013.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Liiketoiminnan rahavirta				
Kauden voitto	575	465	3 161	1 212
Oikaisuerät:				
Verot	64	29	199	186
Rahoitustuotot ja -kulut	48	77	217	289
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	-38	-63	-149	-178
Poistot ja arvonalentumiset	119	162	526	621
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)	769	668	3 954	2 129
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-209	-158	-2 111	-262
Saadut korot	37	26	99	62
Maksetut korot	-49	-70	-330	-371
Saadut osingot	0	3	58	74
Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät	136	96	349	47
Maksetut välittömät verot	-47	-61	-211	-210
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	638	503	1 808	1 469
Käyttöpääoman muutos	-186	-106	-46	79
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	452	398	1 762	1 548
Investointien rahavirta				
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-244	-334	-768	-1 004
Hankitut osakkeet	-10	-3	-69	-15
Käyttöomaisuuden myynnit	8	50	26	66
Myydyt osakkeet	376	15	3 062	122
Tulot korollisista saamisista myydyiltä tytäryhtiöiltä	0	0	131	22
Osakaslainat osakkuusyrityksille	6	-176	425	-136
Muutos muissa korollisissa saamisissa	3	3	8	2
Investointien rahavirta yhteensä	139	-446	2 816	-944
Rahavirta ennen rahoitusta	591	-49	4 578	604
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten velkojen nostot	3	6	50	781
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-30	-542	-1 499	-636
Lyhytaikaisten velkojen muutos	87	747	-580	438
Osingonjako emoyhtiön omistajille	0	0	-977	-888
Muut rahoituserät	-10	12	-1	22
Rahoituksen rahavirta yhteensä	50	223	-3 007	-284
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	641	174	1 571	320
Likvidit varat kauden alussa	2 178	1 094	1 265	961
Valuuttakurssierot likvideissä varoissa	-53	-3	-70	-17
Likvidit varat kauden lopussa ¹⁾	2 766	1 265	2 766	1 265

¹⁾ Sisältäen 15 miljoonaa euroa rahavaroja liittyen vuoden 2013 lopussa taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua

Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua sisältää pääasiassa liiketoiminnan rahavirrasta oikaistut myyntivoitot -2 171 miljoonaa euroa (2013: -61) sekä johdannaisten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset 88 miljoonaa euroa (2013: -22). Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynneistä saadut rahavirrat esitetään kokonaisuudessaan investointien rahavirrassa.

Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät

Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät sisältää toteutuneita kurssieroja 352 miljoonaa euroa vuoden 2014 aikana (2013: 52), jotka aiheutuivat pääasiassa Fortumin ruotsalaisten ja venäläisten tytäryritysten ulkoisesta rahoituksesta sekä siitä, että konsernin pääasiallinen ulkoinen rahoitus on euroissa. Toteutuneet kurssierot johtuvat konsernin sisäisiä lainoja suojaavien valuuttatermiinien jatkamisesta ja siitä, että suurin osa näistä termeistä erääntyy 12 kk sisällä.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-288	-240	-82	92
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-15	21	-13	24
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	117	113	49	-37
Yhteensä	-186	-105	-46	79

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	252	328	774	1 005
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(-)	4	19	41	60
Aktivoitujen korkokulujen siirto rahavirtalaskelman maksettuihin korkoihin	-12	-12	-47	-60
Yhteensä	244	334	768	1 004

Käyttöomaisuusinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin vuoden 2014 aikana olivat 774 miljoonaa euroa (2013: 1 005). Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit, 768 miljoonaa euroa (2013: 1 004), eivät sisällä vielä maksamattomia investointeja, toisin sanoen investointeihin liittyvien ostovelkojen muutosta määrältään 41 miljoonaa euroa (2013: 60) eikä aktivoituja vieraan pääoman kuluja määrältään -47 miljoonaa euroa (2013: -60). Aktivoidut vieraan pääoman kulut on esitetty maksetuissa koroissa.

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2014 aikana 69 miljoonaa euroa (2013: 15).

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Myydyt tytäryritysosakkeet pl. myytyjen yritysten rahavarat	65	4	2 750	22
Tulot korollisista saamisista myydyiltä tytäryhtiöiltä	0	0	131	22
Myydyt osakkuusyritysosakkeet	310	10	311	100
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	1	0
Yhteensä	376	15	3 193	144

Osakkeiden bruttomyyntit vuoden 2014 aikana olivat 3 196 miljoonaa euroa (2013: 142), katso liite 6.

Nettovelan muutokset

milj. euroa	IV/2014	IV/2013 muutettu	2014	2013 muutettu
Nettovelka kauden alussa	4 790	7 834	7 793	7 757
Muuntoerot	-13	-63	-81	-106
Käyttökate	769	668	3 954	2 129
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua sekä maksetut rahoituskulut ja verot	-132	-164	-2 147	-660
Käyttöpääoman muutos	-186	-106	-46	79
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-244	-334	-768	-1 004
Yrityshankinnat	-10	-3	-69	-15
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit	384	65	3 089	188
Tulot myytyjen yhtiöiden korollisista saamisista	0	0	131	22
Osakslainat osakkuusyrietyksille	6	-176	425	-136
Muutos muissa korollisissa saamisissa	3	3	8	2
Osingot	0	0	-977	-888
Muut rahoitustoiminnot	-10	12	-1	22
Nettorahavirta (- nettovelan kasvu)	581	-35	3 600	-261
Joukkovelkakirjojen käypien arvojen muutos, arvostus jaksotettuun hankintamenoön ja muut muutokset	21	-13	105	-119
Nettovelka kauden lopussa	4 217	7 793	4 217	7 793

Tunnusluvut

	31.12.2014	31.12.2013 muutettu
Käyttökate, milj. euroa	3 954	2 129
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	1 873	1 975
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	3,55	1,36
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	17 918	19 183
Korollinen nettovelka, milj. euroa	4 217	7 793
Korollinen nettovelka ilman Värmen rahoitusta, milj. euroa	3 664	6 658
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin, milj. euroa	843	1 020
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	774	1 005
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,5	9,0
Oman pääoman tuotto, %	30,0	12,0
Nettovelka/käyttökate	1,1	3,7
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	2,3	3,9
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate ilman Värmen rahoitusta	2,0	3,4
Korkokate	19,9	6,7
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	15,7	5,3
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, %	42,9	18,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka ilman Värmen rahoitusta, %	49,3	22,1
Velkaantumisaste, %	39	77
Oma pääoma/osake, euroa	12,23	11,28
Omavaraisuusaste, %	51	43
Henkilöstön lukumäärä	8 592	9 186
Henkilöstö keskimäärin	8 821	9 532
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 367	888 367
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitetiedossa 24.

Konsernin lyhennetyt osavuositarkastuksen liitetiedot

1. Laadintaperusta

Konsernin lyhennetty osavuositarkastus on laadittu EU:ssa käytössä olevaa kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Osavuositarkastusta tulee lukea yhdessä vuoden 2013 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Osavuositarkastuksessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

2. Laadintaperiaatteet

Noudatettavat laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernitilinpäätöksessä 2013 noudattamien periaatteiden ja esitystavan kanssa, paitsi alla mainittujen laadintaperiaatteiden osalta.

Uusien IFRS standardien käyttöönotto 1.1.2014 alkaen

Fortum Värmeen kohdistuva laadintaperiaatteiden muutos

Fortum otti käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardit 1.1.2014 alkaen. IFRS 10 rakentuu periaatteille, joiden mukaan määräysvalta ratkaisee, sisällytetäänkö tietty yhteisö emoyrityksen konsernitilinpäätökseen. Standardi sisältää uutta ohjeistusta sellaisia tapauksia varten, joissa määräysvallan olemassaolo on vaikeaa todeta. IFRS 11 korvaa aikaisemman yhteisyrityksiä käsitelleen IAS 31-standardin. IFRS 11 -standardin mukaan yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä.

Uusien standardien soveltaminen Fortum-konsernissa vaikuttaa Tukholman kaupungin kanssa yhdessä omistetun AB Fortum Värme samägt med Stockholms stadin (Fortum Värme) käsittelyyn. Yhtiö luokitellaan yhteisyritykseksi ja yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmällä 1.1.2014 alkaen. Fortum Värme on kaukolämpöyhtiö, jonka sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitokset tuottavat sähköä ja lämpöä Tukholman alueelle. Ennen muutosta Fortum Värme käsiteltiin konsernissa tytäryrityksenä, jossa määräysvallattomilla omistajilla oli 50 % osuus.

Lisätietoja laadintaperiaatteen muutoksen vaikutuksesta on annettu vuoden 2014 ensimmäisen osavuositarkastuksen liitetiedossa 2 sekä osavuositarkastuksen erillisessä liitteessä.

3. Kriittiset tilinpäätösarvot ja harkinnat

Osavuositarkastuksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuositarkastuksen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2013.

4. Tiedot segmenteittäin

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.3.2014 alkaen. Uudelleenorganisoinnin myötä Fortumin aikaisemmin erillisinä raportoidut Heat ja Electricity Sales-segmentit raportoidaan jatkossa yhdessä Heat, Electricity Sales and Solutions-segmenttinä. Muutoksella on myös ollut muita pienempiä vaikutuksia segmenttien sisältöön liittyen lähinnä tiettyjen keskitettyjen toimintojen siirtämiseen osaksi liiketoiminta-alueita. Fortum raportoi tuloksensa uuden liiketoimintarakenteen mukaisesti vuoden 2014 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen. IFRS:n mukaiset raportoitavat segmentit on uudelleennimetty vastaavasti.

Yhtiön neljä raportointisegmenttiä liiketoiminta-alueineen ovat:

- Power and Technology - Vesi-, ydin- ja lämpövoimatuoant, asiantuntijapalveluita tarjoava Power solutions, tuotannon ohjaus ja trading sekä tutkimus-, kehitys- ja teknologiatuotant. Segmentti koostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta: Hydro Power and Technology-divisioonasta ja Nuclear and Thermal Power-divisioonasta.
- Heat, Electricity Sales and Solutions - Sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP), kaukolämpöliiketoiminta ja yritysten lämpöratkaisut, aurinkovoiman tuotanto, sähkön myynti ja siihen liittyvät ratkaisut sekä konsernitasoiset kestävä kehityksen toiminnot.
- Russia - Fortumin liiketoiminta Venäjällä.
- Distribution - Sähkönjakelu liiketoiminta.

Kvartterikohtaisia uuden liiketoimintarakenteen mukaisia segmenttitietoja vuodelta 2013 on esitetty vuoden 2014 ensimmäisen osavuositarkastuksen liitteessä.

Myytyjen sähkönsiirto- ja lämpöliiketoimintojen luvut sisältyvät segmenttitietoihin siihen saakka kun liiketoiminnan myynnit saatettiin päätökseen. Maakohtaisia sähkönsiirtoliiketoiminnan tietoja on esitetty osavuositarkastuksen yhteydessä julkistettavassa Quarterly information -dokumentissa.

Liikevaihto				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Sähkönmyynti ilman välillisiä veroja	824	803	3 057	3 284
Lämmön myynti	228	253	753	828
Sähkönsiirto	164	266	710	1 024
Muut myynnit	69	69	230	173
Yhteensä	1 285	1 390	4 751	5 309

Liikevaihto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology ¹⁾	588	543	2 156	2 252
- josta sisäistä	23	24	89	69
Heat, Electricity Sales and Solutions ¹⁾	393	422	1 332	1 516
- josta sisäistä	8	20	35	87
Russia	281	314	1 055	1 119
- josta sisäistä	0	0	0	0
Distribution	173	280	751	1 064
- josta sisäistä	6	5	23	19
Muut ¹⁾	15	20	58	63
- josta sisäistä	13	17	52	54
Nord Pool netotus ²⁾	-121	-122	-422	-478
Eliminoinnit	-45	-67	-179	-228
Yhteensä	1 285	1 390	4 751	5 309

¹⁾ Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.

²⁾ Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettyä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Vertailukelpoinen liikevoitto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	276	207	877	859
Heat, Electricity Sales and Solutions	49	42	104	109
Russia	59	110	161	156
Distribution	67	76	266	332
Muut	-14	-12	-57	-54
Yhteensä	436	423	1 351	1 403

Liikevoitto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	318	278	855	922
Heat, Electricity Sales and Solutions	221	51	337	134
Russia	59	111	161	156
Distribution	66	75	2 132	349
Muut	-14	-8	-58	-53
Yhteensä	650	507	3 428	1 508

Kertaluonteiset erät segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	46	7	52	25
Heat, Electricity Sales and Solutions	192	9	254	18
Russia	0	0	0	0
Distribution	0	0	1 865	17
Muut	0	1	0	1
Yhteensä	238	17	2 171	61

Kertaluonteiset erät vuoden viimeisellä neljänneksellä koostuvat pääosin Grangemouthin ja Gasumin osakkeiden myynnistä. Lisätietoja liitteessä 6.

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology 1)	-3	64	-73	38
Heat, Electricity Sales and Solutions	-20	0	-20	7
Russia	0	0	0	0
Distribution	-1	-1	0	0
Muut	0	3	0	1
Yhteensä	-24	66	-94	45

1) Sisältää Fortumin Suomen valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuteen kohdistuvan kirjanpitokäsittelyn vaikutukset, yhteensä milj. euroa:

IV/2014	IV/2013	2014	2013
3	-3	-3	23

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pääasiassa niiden tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien vaikutuksen, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa IAS 39 mukaisesti. Muut-segmentti sisältää pääosin erät, jotka syntyvät suojauslaskennan statuksen muuttuessa konsernitasolla. Power and Technology -segmenttiin sisältyy kirjanpitokäsittelyn vaikutus, joka aiheutuu siitä, että IFRIC 5:n mukaan Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa.

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	306	242	998	1 007
Heat, Electricity Sales and Solutions	75	69	204	211
Russia	87	115	304	258
Distribution	99	132	416	548
Muut	-10	-11	-49	-49
Yhteensä	556	547	1 873	1 975

Käyttökate (EBITDA) lasketaan lisäämällä poistot ja arvonalentumiset liikevoittoon. Vertailukelpoinen käyttökate ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eräiä eikä tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvän varauksen purun nettovaikutusta.

Poistot ja arvonalentumiset segmenteittäin

	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology ¹⁾	30	35	121	148
Heat, Electricity Sales and Solutions	26	27	100	102
Russia	28	43	147	150
Distribution	32	55	150	216
Muut	4	1	8	5
Yhteensä	119	162	526	621

¹⁾ Sisältää vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä kirjatun 20 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen liittyen Inkoon voimalaitoksen sulkemiseen.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology ^{1), 2)}	12	27	-14	4
Heat, Electricity Sales and Solutions	25	27	88	91
Russia	-1	-1	35	46
Distribution	0	1	3	4
Muut	2	9	37	32
Yhteensä	38	63	149	178

¹⁾ Sisältää kirjanpitokäsittelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osakkuusyritysten osuuksista suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinjätehuoltorahastoissa, yhteensä milj. euroa:

IV/2014	IV/2013	2014	2013
1	-1	-1	-6

²⁾ Suurin osa Power and Technology-segmentin osakkuusyrityksistä on tuotantoyhtiöitä, joilta Fortum ostaa sähköä omakustannushintaan, johon sisältyvät korot, valmisteverot ja välittömät verot.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä segmenteittäin

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	859	896
Heat, Electricity Sales and Solutions	523	592
Russia	326	463
Distribution	0	52
Muut	319	339
Yhteensä	2 027	2 341

Katso lisätietoja osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä liitteestä 12 ja osakkuusyritysdivistoinneista liitteestä 6.

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	59	62	197	179
Heat, Electricity Sales and Solutions	30	26	86	123
Russia	106	141	340	435
Distribution	58	91	147	255
Muut	-2	8	3	12
Yhteensä	252	328	774	1 005
Josta aktivoituja vieraan pääoman menoja	12	12	47	60

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	1	1	2	2
Heat, Electricity Sales and Solutions	8	0	37	11
Russia	0	0	27	0
Distribution	0	0	0	0
Muut	1	2	4	2
Yhteensä	10	2	69	15

Bruttodivestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Power and Technology	66	4	67	79
Heat, Electricity Sales and Solutions	309	11	446	11
Russia	0	0	0	0
Distribution	0	0	2 681	52
Muut	0	0	2	0
Yhteensä	375	15	3 196	142

Lisätietoja divestoinneista liitteestä 6 ja rahavirtalaskelman lisätiedoista.

Sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	6 001	6 355
Heat, Electricity Sales and Solutions	2 112	2 295
Russia	2 597	3 846
Distribution	2 615	3 745
Muut	496	295
Yhteensä	13 820	16 537

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmentteittäin

%	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	14,2	13,8
Heat, Electricity Sales and Solutions	8,7	8,7
Russia	5,6	5,2
Distribution	9,3	8,8
Muut	-5,8	-6,9

Sidotun pääoman tuotto segmentteittäin

%	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	13,6	14,5
Heat, Electricity Sales and Solutions	19,1	9,7
Russia	5,6	5,2
Distribution ¹⁾	73,6	9,3
Muut	-5,3	-8,5

¹⁾ Myyntivoitto vaikuttaa edelliset 12kk lukuun (lisätietoja liitteestä 6).

Sidotun pääoman tuotto on laskettu jakamalla vuotuisen liikevoiton ja 'Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta' -erän summa keskimääräisellä sidotulla pääomalla. Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttämällä avaavan taseen ja kunkin neljänneksen lopun arvoja.

Varat segmentteittäin

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	7 064	7 366
Heat, Electricity Sales and Solutions	2 650	2 860
Russia	2 769	4 150
Distribution	2 707	4 271
Muut	643	437
Eliminoinnit	-186	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	15 647	18 791
Korolliset saamiset	2 045	2 477
Laskennalliset verosaamiset	98	126
Muut varat ¹⁾	818	704
Likvidit varat	2 766	1 250
Varat yhteensä	21 375	23 348

¹⁾ Muut varat vuoden 2013 lopussa sisältävät pankkisaamisia 15 miljoonaa euroa, jotka sisältyvät taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Vieras pääoma segmentteittäin

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	1 063	1 010
Heat, Electricity Sales and Solutions	538	565
Russia	172	304
Distribution	92	526
Muut	147	142
Eliminoinnit	-186	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	1 827	2 254
Laskennalliset verovelat	1 159	1 338
Muu vieras pääoma	470	573
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	3 456	4 166
Korollinen vieras pääoma ¹⁾	6 983	9 058
Oma pääoma	10 935	10 124
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä	21 375	23 348

¹⁾ Korollinen vieras pääoma vuoden 2013 lopussa sisältää 20 miljoonaa euroa korollisia velkoja, jotka sisältyvät taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyviin velkoihin.

Muut varat ja muu vieras pääoma, jotka eivät sisälly sidottuun pääomaan segmentteittäin, sisältävät pääasiassa tuloverosaamiset ja -velat, jaksotetut korkokulut, korkojohdannaisista johtuvat saamiset ja velat, sekä sellaiset suojauksista johtuvat saamiset ja velat, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Henkilöstön lukumäärä		
	31.12.2014	31.12.2013
Power and Technology	1 639	1 723
Heat, Electricity Sales and Solutions	1 807	1 968
Russia	4 213	4 162
Distribution	390	805
Muut	543	528
Yhteensä	8 592	9 186

Henkilöstö keskimäärin		
	2014	2013
Power and Technology	1 685	1 900
Heat, Electricity Sales and Solutions	1 913	2 051
Russia	4 196	4 245
Distribution	492	786
Muut	536	550
Yhteensä	8 821	9 532

Henkilöstö keskimäärin lasketaan käyttäen koko raportointikauden kuukausittaisia keskiarvoja.

5. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2013 konsernitilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

Käypien arvojen hierarkiatasot

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on esitetty seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

Taso 1: täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla;

Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina);

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Katso myös laadintaperiaatteet konsernitilinpäätöksen 2013 liitetiedossa 17 Rahoitusvarat ja -velat käypään arvoon

Rahoitusvarat

	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ²⁾		Yhteensä	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
milj. euroa										
Pitkäaikaisissa varoissa										
Mytävissä olevat rahoitusvarat ¹⁾	1	1			29	30			30	31
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			6	54			-5	-12	1	42
Ei sovelleta suojauslaskentaa			66	71			-17	-28	49	43
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			335	94					335	94
Ei sovelleta suojauslaskentaa			206	186					206	186
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Sovelletaan suojauslaskentaa									0	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa	1	3	6				-3		3	3
Pitkäaikaisissa varoissa yhteensä	2	4	619	405	29	30	-25	-40	625	399
Lyhytaikaisissa varoissa										
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			79	127			-11	-23	67	104
Ei sovelleta suojauslaskentaa		2	153	250			-106	-164	47	88
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			48	5					48	5
Ei sovelleta suojauslaskentaa			274	80					274	80
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Sovelletaan suojauslaskentaa		1						-1	0	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa	30	59	9	2			-26	-32	12	29
Lyhytaikaisissa varoissa yhteensä	30	62	563	464	0	0	-143	-220	448	307
Yhteensä	32	66	1 182	869	29	30	-168	-260	1 073	706

Rahoitusvelat

	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ²⁾		Yhteensä	
milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Pitkäaikaisissa veloissa										
Myytävikissä olevat rahoitusvelat ³⁾			1 454	1 299					1 454	1 299
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			11	19			-5	-12	7	7
Ei sovelleta suojauslaskentaa			62	58			-17	-28	45	30
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			96	72					96	72
Ei sovelleta suojauslaskentaa			96	71					96	71
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Ei sovelleta suojauslaskentaa	5	2	2				-3		3	2
Pitkäaikaisissa veloissa yhteensä	5	2	1 721	1 519	0	0	-25	-40	1 701	1 480
Lyhytaikaisissa veloissa										
Johdannaisinstrumentit										
Sähköjohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			12	23			-11	-23	1	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa		3	134	192			-106	-164	27	31
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			22	5					22	5
Ei sovelleta suojauslaskentaa			22	48					22	48
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit										
Sovelletaan suojauslaskentaa		2						-1	0	1
Ei sovelleta suojauslaskentaa	29	41	2				-26	-32	4	10
Lyhytaikaisissa veloissa yhteensä	29	46	192	268	0	0	-143	-220	76	95
Yhteensä	34	48	1 913	1 787	0	0	-168	-260	1 778	1 575

¹⁾ Myytävissä olevat rahoitusvarat, jotka ovat muita kuin osakkuus- ja yhteisyritysosakkeita, koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista, arvoltaan 29 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 30). Osakkeiden käypää arvoa ei pystytä määrittelemään luotettavasti ja ne on arvostettu hankintamenoonsa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvien listattujen yritysten osakkeiden käypä arvo oli 1 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1). Fortumin omaan pääomaan kirjattujen kertyneiden käypien arvojen muutokset olivat -3 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: -3).

²⁾ Kun sähkö-, öljy ja muiden hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannaisoppimuksilla on samanaikainen toimitus, saamiset ja velat netotetaan.

³⁾ Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisien netto käypä arvo on 626 miljoonaa euroa, varat 863 miljoonaa euroa ja velat 237 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen Credit Support Annex sopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Joulukuun lopussa 2014 Fortum oli saanut 286 miljoonaa euroa näistä Credit Support Annex sopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Lisätietoja näihin vakuuksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korolliset velat sekä liitetiedossa 17 Pantatut varat.

6. Yrityshankinnat ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät

Yrityshankinnat

Heinäkuussa Fortum ilmoitti sopineensa E.ON Ruhrgas International GmbH:n kanssa ostavansa 33,66 prosentin osuuden virolaisesta maakaasun viennin-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Katso lisätietoja liitetiedosta 12.

Vuoden 2013 aikana ei ollut olennaisia yrityshankintoja.

Yritysmyyynnit

Yritysmyyynnit vuoden 2014 aikana

Marraskuussa 2014 Fortum myi 31% omistusosuutensa Gasum Oy:n osakkeista Suomen valtiolle. Fortumin osakkeiden kauppahinta oli noin 310 miljoonaa euroa. Yhtiö kirjasi kaupasta noin 190 miljoonan euron myyntivoiton eli noin 0,22 euroa/osake. Myyntivoitto on kirjattuna Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin tämän vuoden neljännen vuosineljänneksen tulokseen.

Lokakuussa 2014 Fortum myi Isossa-Britanniassa sijaitsevan tytäryhtiönsä, Grangemouth CHP Limitedin, pitkäaikaiselle asiakkaalle INEOS Industries Holdings Limitedille. Grangemouth CHP Limited operoi ja omistaa maakaasua polttoaineena käyttävän sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitoksen, joka sijaitsee Grangemouthissa Skotlannissa. Kokonaiskauppahinta oli noin 54 miljoonaa puntaa (noin 70 miljoonaa euroa). Myyntivoittoa kirjattiin Fortumin Power and Technology -segmentin taloudelliseen tulokseen vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä.

Huhtikuussa 2014 Fortum sopi myyvänsä Norjan sähkönsiirtoliiketoimintansa Oslon pörssissä noteeratulle energiayhtiö Hafslundille ja Norjan lämpöliiketoimintansa iCON Infrastructure Partners II, L.P. -rahastolle. Samassa yhteydessä Fortum sopi myös myyvänsä osuutensa Fredrikstad Energi AS:ssä (49 %) ja Fredrikstad Energi Nett AS:ssä (35 %) Hafslundille. Kaupat saatettiin päätökseen toisen neljänneksen aikana sen jälkeen kun tarvittavat viranomaishyväksynnit oli saatu ja tavonmaiset yrityskaupan ehdot oli täytetty.

Yritysmyyntien velaton kauppahinta oli yhteensä noin 340 miljoonaa euroa. Myynneistä kirjattiin 16 miljoonan euron myyntivoitto Distribution -segmentin vuoden 2014 toisen neljänneksen tulokseen ja 52 miljoonan euron myyntivoitto Heat and Electricity Sales and Solutions -segmentin vuoden 2014 toisen neljänneksen tulokseen. Myyntivoitot vastaavat noin 0,08 euroa osaketta kohden.

Tammikuussa 2014 Fortum sopi Kalajoella sijaitsevan Tohkojan tuulivoimahankkeensa myynnistä wpd europe GmbH:lle. Kauppa saatettiin päätökseen vuoden 2014 toisen neljänneksen aikana. Kaupalla oli Fortumille vähäinen positiivinen vaikutus Power and Technology -segmentin tulokseen.

Tammikuussa 2014 Fortum myi 30 prosentin osuutensa ruotsalaisessa energiayhtiö Karlshamns Kraft AB:ssä yhtiön pääomistajalle E.ONille. Kaupalla on vähäinen vaikutus Power and Technology -segmentin ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen.

Joulukuussa 2013 Fortum ilmoitti sopineensa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä Suomi Power Networks Oy:lle, jonka omistaa suomalaisten ja kansainvälisten sijoittajien ryhmä.

Velaton kauppahinta on 2,55 miljardia euroa. Fortum kirjasi 1,85 miljardin euron myyntivoiton eli 2,08 euroa osaketta kohden. Myyntivoitto kirjattiin Fortumin Distribution-segmentin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tulokseen.

Yritysmyyynnit vuoden 2013 aikana

Vuoden 2013 aikana Fortum myi pienvesivoimalaitoksia Ruotsissa. Myynnistä kirjattiin vähäinen myyntivoitto Power and Technology -segmentin tulokseen.

Kesäkuussa 2013 Fortum myi 47,9 %:n osuutensa ruotsalaisesta Härjeåns Kraft AB:stä suomalaiselle energiayhtiölle Oy Herrfors Ab:lle, joka on Katternö -konsernin tytäryhtiö. Kauppahinta oli 445 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 51 miljoonaa euroa). Kauppa saatiin päätökseen heinäkuussa ja 17 miljoonan euron myyntivoitto kirjattiin Distribution-segmentin kolmannen neljänneksen tulokseen.

Heinäkuussa 2013 Fortum saattoi päätökseen 33 %:n osuutensa myynnin norjalaisesta Infatek ASA:sta Tritonin hallitsemalle rahastolle. Kauppahinta oli 295 miljoonaa Norjan kruunua (noin 38 miljoonaa euroa) ja kaupasta syntynyt myyntivoitto 11 miljoonaa euroa kirjattiin Power and Technology-segmentin kolmannen neljänneksen tulokseen.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä saatiin päätökseen useita yritysmyyntejä, joilla oli vähäinen vaikutus Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions-segmentin tulokseen. Marraskuussa 2013 Fortum myi 50 % omistusosuutensa Riihimäen Kaukolämpö Oy:ssä Riihimäen kaupungille (40 %) ja Riihimäen Kaukolämpö Oy:lle (10 %).

Joulukuussa 2013 Fortum myi Eurassa sijaitsevan Kauttuan sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksensa suomalaiselle energiayhtiö Adven Oy:lle. Joulukuussa 2013 Fortum myi myös sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksensa ja maakaasu- ja kaukolämpöverkkonsa Nokialla Leppäkosken Sähkö -konsernille. Samoin Fortumin Uimaharjun sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos siirtyi Stora Ensolle 31.12.2013 vuonna 1990 tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Osakemyynnit (brutto)

milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Myyneistä rahana saadut suoritukset	65	4	2 750	22
Korolliset velat myytyissä tytäryrityksissä	-1	-	131	22
Myynteihin liittyvien saamisten muutos	0	-	2	-2
Myydyt tytäryritysosakkeet (brutto)	65	4	2 884	42
Myydyt osakkuusyrittösakkeet (brutto)	310	11	311	100
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	0	-	1	-
Yhteensä	375	15	3 196	142

Myytävänä olevat omaisuuserät kauden lopussa

Joulukuun 2014 lopussa taseessa ei ollut myytävänä olevia omaisuuseriä. Suomen sähkönsiirtoliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät 1 173 miljoonaa euroa, ja niihin liittyvät velat 540 miljoonaa euroa, on luokiteltu taseessa 31.12.2013 myytävänä oleviksi omaisuuseriksi. Myynti saatettiin päätökseen maaliskuussa 2014.

Vaikutus Distribution-segmentin tietoihin

Myyntien sähkönsiirtoliiketoimintojen luvut sisältyvät segmenttitietoihin siihen saakka kun liiketoiminnan myynnit saatettiin päätökseen. Maakohtaisia tietoja on esitetty osavuositarkastuksen yhteydessä julkistettavassa Quarterly information -dokumentissa.

7. Valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi on laskettu kunkin kuukauden lopun Euroopan keskuspankin kurssien ja edellisen vuoden viimeisen päivän kurssien keskiarvona. Keskeisimmät Fortum-konsernissa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi	1-12/2014	1-9/2014	1-6/2014	1-3/2014	1-12/2013	1-9/2013	1-6/2013	1-3/2013
Ruotsi (SEK)	9,1004	9,0380	8,9774	8,8777	8,6624	8,6040	8,5599	8,5043
Norja (NOK)	8,3940	8,2893	8,3174	8,3510	7,8266	7,6958	7,5555	7,4456
Puola (PLN)	4,1909	4,1807	4,1776	4,1857	4,2027	4,2097	4,1954	4,1501
Venäjä (RUB)	51,4243	48,0976	47,8497	47,9490	42,4441	41,7516	40,8468	40,2378

Kauden lopun valuuttakurssi	31.12.2014	30.9.2013	30.6.2014	31.3.2014	31.12.2013	30.9.2013	30.6.2013	31.3.2013
Ruotsi (SEK)	9,3930	9,1465	9,1762	8,9483	8,8591	8,6575	8,7773	8,3553
Norja (NOK)	9,0420	8,1190	8,4035	8,2550	8,3630	8,1140	7,8845	7,5120
Puola (PLN)	4,2732	4,1776	4,1568	4,1719	4,1543	4,2288	4,3376	4,1804
Venäjä (RUB)	72,3370	49,7653	46,3779	48,7800	45,3246	43,8240	42,8450	39,7617

8. Tuloverot

Tuloverokanta vuonna 2014 oli 5,9% (2013: 13,3%). Verokantaan vaikutti pääosin verovapaat myyntivoitot Suomessa, Norjassa ja Isossa-Britanniassa. Tuloslaskelman verokantaan vaikuttaa myös aina se, että osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta lasketaan verojen jälkeen. Vuoden 2014 veroprosentti, ilman osuutta osakkuusyritysten ja yhteisyritysten voitoista ja verovapaita myyntivoittoja oli 18,8 % (2013: 22,7%).

Suomen yhteisöverokanta laski 24,5 %:sta 20%:iin 1.1.2014 alkaen. Verokannan muutoksesta johtuva positiivinen kertaluonteinen vaikutus vuoden 2013 viimeisen neljänneksen veroihin oli noin 79 miljoonaa euroa.

9. Osakekohtainen osinko

Yhtiökokous 8.4.2014 päätti jakaa osinkoa tilikaudelta 2013 1,10 euroa osakkeelta, yhteensä 977 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 22.4.2014.

Yhtiökokous päätti 9.4.2013 jakaa osinkoa tilikaudelta 2012 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 19.4.2013.

10. Aineettomien hyödykkeiden muutos

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	384	427
Käyttöomaisuusinvestoinnit	22	46
Päästöoikeuksien muutokset	-1	7
Vähennykset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-25	-26
Myynnit	-23	-3
Uudelleenryhmittelyt	21	2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin ¹⁾	0	-35
Muuntoerot ja muut muutokset	-102	-34
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	276	384
Kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvo kauden lopussa	170	275
Muuntoerokirjausten vaikutus liikearvon määrään	-101	-34

11. Aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	12 849	14 235
Tytäryhtiöhankinnat	0	10
Käyttöomaisuusinvestoinnit	752	959
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	-3	45
Vähennykset	-7	-47
Poistot ja arvonalentumiset	-502	-594
Myynnit	-229	-27
Uudelleenryhmittelyt	-21	-2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin ¹⁾	0	-1 081
Muuntoerot ja muut muutokset	-1 643	-649
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	11 195	12 849

¹⁾ Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan omaisuuserät on luokiteltu taseessa 31.12.2013 myytävissä oleviin omaisuuseriin.

12. Muutokset osuuksissa osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 341	2 373
Osakkuusyritysten hankinnat	62	0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	149	178
Saadut osingot	-57	-73
Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät	-16	55
Muuntoerot ja muut muutokset	-270	-128
Myynnit	-181	-65
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 027	2 341

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Fortumin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä oli 38 miljoonaa euroa (IV/2013: 63), josta Hafslundin osuus oli 2 miljoonaa euroa (IV/2013: 8), Territorial Generating Companyn 1 (TGC-1) osuus -1 miljoonaa euroa (IV/2013: -1) ja Fortum Värmen osuus 25 miljoonaa (IV/2013: 24).

Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti Hafslundin ja TGC-1:n tulos sisältyy Fortumin lukuihin edellisen neljänneksen julkaistujen lukujen perusteella, sillä tavallisesti viimeisin osavuosisikatsaus ei ole vielä saatavilla. Hafslund julkaisi vuoden 2014 neljännen vuosineljänneksen osavuosisikatsauksensa 4.2.2015. Tätä ei ole huomioitu Fortumin neljännen vuosineljänneksen tuloksessa.

Fortumin kumulatiivinen osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuonna 2014 oli 149 miljoonaa euroa (2013: 178), josta Värmen osuus oli 67 miljoonaa euroa (2013: 73), Hafslundin osuus 36 miljoonaa euroa (2013: 31), TGC-1:n osuus 35 miljoonaa euroa (2013: 46) ja Gasum 7 miljoonaa euroa (2013: 8).

Hankinnat ja myynnit

Viimeisen neljänneksen aikana Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentti myi 31%:n osuutensa suomalaisen maakaasu-yhtiö Gasum Oy:n osakkeista. Vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana Power and Technology -segmentti myi 30%:n osuutensa Karlshamn Kraft AB:stä.

Heinäkuussa 2014 Fortum osti E.ON Ruhrgas International GmbH:n 33,66 % osuuden virolaisesta maakaasun vienti-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Vuoden 2014 aikana Fortum on myös hankkinut lisää osakkeita osakkuusyritystään TGC-1:stä.

Lisätietoja liitteestä 6 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Saadut osingot

Vuonna 2014 Fortum on saanut osakkuusyrityiltään osinkoa 57 miljoonaa euroa (2013: 73), josta Värmeltä saadut osingot olivat 22 miljoonaa euroa (2013: 23) ja Hafslundilta saadut osingot 20 miljoonaa euroa (2013: 21).

13. Korolliset saamiset

milj. euroa	Tasearvo		Käypä arvo	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Pitkäaikaiset lainasaamiset	2 044	2 600	2 216	2 702
Rahoitusleasingsaamiset	0	2	0	4
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä ¹⁾	2 044	2 602	2 216	2 706
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	0	1	0	1
Yhteensä	2 045	2 603	2 216	2 707

¹⁾ Tasearvo sisältää pitkäaikaisen saatavan lyhytaikaisen osuuden 3 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 5).

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy saamia osakkuusyrityksiltä ja yhteisyrityksiltä yhteensä 2 041 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 2 587). Näihin saamisiin sisältyy 1 310 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1 312) ruotsalaisilta ydinvoima-osakkuusyrityksiltä OKG AB:lta ja Forsmark Kraftgrupp AB:lta, joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistusosuuksien suhteessa. Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy myös saamia Fortum Värmeltä 533 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1 135) ja Teollisuuden Voima Oyj:lta 110 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 85).

TVO:n rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Joulukuun 2014 lopussa Fortum oli myöntänyt 95 miljoonaa euroa osakaslainaa koskien Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamista, jolle Fortum on tämän lisäksi sitoutunut antamaan korkeintaan 100 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:lle on myös myönnetty osakaslainaa EUR 15 miljoonaa euroa rahoittamaan Olkiluoto 4:n suunnittelua. Tälle Fortum on sitoutunut antamaan 57 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

14. Korollinen vieras pääoma ja rahat ja pankkisaamiset

Korolliset velat milj. euroa	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2013
Joukkovelkakirjalainat	4 748	5 093	5 839	6 232
Lainat rahoituslaitoksilta	722	777	854	912
Muut pitkäaikaiset korolliset velat ¹⁾	1 226	1 296	1 494	1 515
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä ²⁾	6 696	7 166	8 187	8 659
Yritystodistukset	0	0	718	719
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	287	287	154	154
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	287	287	871	873
Yhteensä ³⁾	6 983	7 453	9 058	9 532

¹⁾ Sisältää lainat Valtion ydinjätehuoltorahastolta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä 1 040 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 995), lainat suomalaisilta eläkelaitoksilta 78 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 198) ja muut lainat 108 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 301).

²⁾ Tasearvot sisältävät pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden.

³⁾ Tasearvot vuoden 2013 lopussa sisältävät 20 miljoonaa euroa korollisia velkoja, jotka on esitetty taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvissä veloissa.

Maaliskuussa Fortum lisäsi takaisinlainaustaan Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja Teollisuuden Voimalta 45 miljoonalla eurolla yhteensä 1 040 miljoonaa euroon. Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin erääntyvän 750 miljoonan joukkovelkakirjalainan.

Toisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin kaksi joukkovelkakirjalainaa vasta-arvoltaan 350 miljoonaa euroa (SEK 2 600 miljoonaa ja NOK 500 miljoonaa) ja 95 miljoonaa euroa eläkelainoja.

Kolmannen kvartaalin aikana OAO Fortum maksoi takaisin Venäjän ruplamääräisen 2 miljardin velan (41 miljoonaa euroa). Fortum Värme Holding maksoi ennakaisesti takaisin 1,67 miljardin ruotsin kruunumääräisen velan (182 miljoonaa euroa) Fortum Oyjille joka maksoi takaisin saman määräisen velan Tukholman kaupungille. Molempien lainojen alkuperäinen eräpäivä oli joulukuussa 2015.

Lyhytaikainen rahoitus oli 287 miljoonaa euroa vuoden 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 872). Korollinen velka suureni viimeisen neljänneksen aikana 14 miljoonaa euroa 6 969 miljoonasta eurosta 6 983 miljoonaa euroon.

Rahat ja pankkisaamiset lisääntyivät 588 miljoonalla eurolla viimeisen neljänneksen aikana 2 178 miljoonasta eurosta 2 766 miljoonaa euroon. OAO Fortumin rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa noin 134 (vuoden 2013 lopussa 113) miljoonaa euroa.

15. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Taseeseen sisältyvät erät		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	774	744
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	774	744
Lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	1 084	1 059
Rahastotavoite	1 074	1 039
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 039	1 005

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

Ydinenergialain mukaisesti Fortum tekee Työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen Loviisan ydinvoimalaitoksen ydinjätehuoltovastuusta joka kolmas vuosi kesäkuun loppuun mennessä. Vastuun määrä perustuu kolmen vuoden välein päivitettävään tekniseen suunnitelmaan. Uutta teknistä suunnitelmaa vastaava kustannusarvio päivitettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Päivityksen mukaan käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointiin ja loppusijoittamiseen sekä laitoksen käytöstäpoistoon liittyvien tulevien kustannusten odotetaan nousevan. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti vastuun määrän vuoden 2014 lopussa.

Lain mukainen Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen perustuva vastuu 31.12.2014 oli 1 084 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattu ydinjätehuoltovastuu perustuu tulevaisuuden kustannuksia koskeviin kassavirtaennusteisiin, jotka pohjautuvat samoihin selvityksiin kuin lainmukainen vastuu. Ydinvoimavarausten tasearvo, joka on laskettu IAS 37:n mukaisesti, on kasvanut 30 miljoonalla eurolla vuoden 2013 lopun arvosta, ja oli 31.12.2014 yhteensä 774 miljoonaa euroa. Suurin syy lainmukaisen vastuun ja taseeseen kirjattujen varauksen väliseen eroon on se, että lainmukaista vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa laillisen vastuun määrää päätettäessä vuosittain joulukuussa. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2014 päätökseen ja on yhteensä 1 074 miljoonaa euroa. Suomen ydinenergiain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta. Fortum on anonut lakiperusteista ydinjätehuoltorahaston maksujen jaksottamista kolmen tulevan vuoden ajalle laillisen vastuun kasvun myötä. Työ- ja elinkeinoministeri hyväksyi anomuksen joulukuussa 2013. Rahastossa on IFRS:n näkökulmasta 265 miljoonan euron ylijäämä, koska Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 31.12.2014 oli 1 039 miljoonaa euroa, kun taas rahasto-osuuden tasearvo vastaavalla hetkellä oli 774 miljoonaa euroa.

Vaikutukset vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä liikevoittoon

Power and Technology-segmentin liikevoittoon vaikuttaa Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston kirjanpitoikäisyydestä syntyvät erät, sillä Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta yllähoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus liikevoittoon, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan liikevoittoon aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu. Edellä mainittua kirjausta ei sisällytetä Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, katso 'Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät', liitetieto 4. Kirjauksen vaikutus Fortumin vuoden 2014 viimeisin neljänneksen tulokseen oli 3 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuoden vastaavana ajankohtana se oli -43 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus vuoden aikana oli -3 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuonna vaikutus oli +23 miljoonaa euroa.

Osakkuusyhtymät

Fortumilla on vähemmistöosuuksia suomalaisessa ja ruotsalaisissa ydinvoimaa tuottavissa osakkuusyhtymissä. Fortum on näiden yritysten osalta käsitellyt osuutensa ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen vaikutuksista laadintaperiaatteidensa mukaisesti.

16. Muut varaukset

milj. euroa	Tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvä varaus		Muut varaukset	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Varaukset kauden alussa	103	178	14	28
Käyttämättömien varausten purku	-4	-48	-3	-10
Varausten lisäys	0	0	22	9
Käytetyt varaukset	-14	-24	-4	-13
Diskonnttauksen purkautuminen	6	12	0	0
Kurssierot	-35	-16	-3	0
Varaukset kauden lopussa	56	103	26	14
Lyhytaikaiset varaukset ¹⁾	56	20	10	3
Pitkäaikaiset varaukset	0	83	17	12

¹⁾ Sisältyy tase-erään ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma

Fortumin Venäjällä käynnissä olevaan investointiohjelmaan liittyy tulevaa tuotantokapasiteettia koskevia ehtoja. Ehtojen mukaan Fortumilta voidaan periä sakkomaksuja, mikäli investointiohjelman tuoman uuden tuotantokapasiteetin käyttöönotto merkittävästi lykkääntyy tai investointisopimuksen pääehdot eivät muulta osin täyty. Mahdollisia sakkoja varten tehdyn varauksen määrä arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöshetkenä. Uudelleenarviointi kattaa investointiohjelman mukaiset vielä keskeneräiset voimalaitokset ja näiden arvioidussa käyttöönottoajankohdassa sekä riskeissä tapahtuneet muutokset.

Vuoden 2014 lopussa tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvä varaus oli 56 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 103). Vuoden 2014 aikana varauksia purettiin tulokseen 4 miljoonaa euroa liittyen Nyagan 2:n pienentymisiin sakkoihin. Maksetut sakkomaksut vuoden 2014 aikana olivat 14 miljoonaa euroa (2013: 24). Diskonttauksesta johtuva varauksen kasvu vuonna 2014 oli 6 miljoonaa euroa (2013: 12), mikä on kirjattu muihin rahoituseriin.

17. Pantatut varat

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Omasta puolesta annetut		
Lainat		
Pantit	292	301
Kiinteistökiinnitykset	137	137
Muut sitoumukset		
Kiinteistökiinnitykset	137	103
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	0	3

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastosta. Fortumilla on tätä lainaa varten vakuutena Kemijoki Oy:n osakkeita. Pantattuina olevien osakkeiden arvo 31.12.2014 oli 269 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 269).

Pantit -erään kuuluvat myös pankkitalletukset 3 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 12), jotka on annettu Nasdaq OMX Commodities European ja kansainvälisten ICE- ja EEX-pörssien kanssa käytävän sähkökaupan ja hiilidioksidipäästöoikeuksilla käytävän kaupan vakuudeksi.

Virolainen Fortum Tartu (Fortumin omistusosuus 60 %) on antanut kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 96 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 96) lainan vakuudeksi. Fortumin eläkesäätiön myöntämän lainan vakuudeksi on annettu 41 miljoonan euron (vuoden 2013 lopussa: 41) kiinteistökiinnitykset.

Lisätietoja näihin kiinnityksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korollinen vieras pääoma ja rahat ja pankkisaamiset.

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortum on antanut Valtion ydinjätehuoltorahastolle vakuudeksi suomalaisiin voimalaitoksiin liittyviä kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 137 miljoonaa euroa joulukuun 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 103). Vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistosta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuviin tuleviin kustannuksiin. Kiinnitysten arvo tarkistetaan vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen.

18. Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Vuoden sisällä erääntyvät	24	27
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	43	47
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	76	108
Yhteensä	142	181

19. Investointisitoumukset

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	458	524
Aineettomat hyödykkeet	3	6
Yhteensä	461	530

20. Vastuut

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Omasta puolesta annetut		
Muut vastuut	64	77
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Takaukset	459	514
Muut vastuut	125	125
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	0	3

Vastuut osakkuusyritysten puolesta

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annettavat vastuut liittyvät pääasiassa Fortumin ydinvoimaosakkuusyrityksille (Teollisuuden Voima Oyj, Forsmarks Kraftgrupp AB ja OKG AB) annettuihin takauksiin. Forsmarks Kraftgrupp AB:lle ja OKG AB:lle annettavien vastuuden määrä oli joulukuun 2014 lopussa 3 696 miljoonaa Ruotsin kruunua (393 miljoonaa euroa) (vuoden 2013 lopussa: 417 miljoonaa euroa). Teollisuuden Voima Oyj:n puolesta annettu takaus rahastolle oli 41 miljoonaa euroa joulukuun 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 40).

21. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Tytäryritykset

Ruotsin energiamarkkinaviranomainen (EI), joka säätelee ja valvoo jakeluverkkotariffeja Ruotsissa on julkistanut päätöksen koskien sallittuja tuloarvoja vuosille 2012-2015. EI perustaa päätöksensä siirtymäsääntöön, jonka mukaan vie 18 vuotta saavuttaa uuden mallin mukainen sallittu tuottoarvo. EI:n päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen yli 80 jakeluverkkoyhtiön toimesta, jossa on mukana myös Fortum Distribution AB. Peruste Fortum Distribution AB:n valitukselle on, että uusi laskentamalli ei ole yhteensopiva voimassaolevan lainsäädännön kanssa ja että EI on käyttänyt virheellistä laskentatapaa laskeessaan pääoman keskimääräistä kustannusta (WACC). Joulukuussa 2013 oikeus antoi jakeluyhtiöiden kantaa puoltavan päätöksen kaikkia merkittäviä osa-alueita koskien. EI on valittanut päätöksestä seuraavaan oikeusasteeseen, eli kamarioikeuteen. Marraskuussa toinen oikeusaste, kamarioikeus, antoi ruotsin verkkoyhtiöitä puoltavan päätöksen. Joulukuussa 2014 EI valitti päätöksestä seuraavaan oikeusasteeseen, korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Jotta asia otetaan uudestaan harkintaan, korkeimman hallinto-oikeuden on annettava valituslupa. Päätös valitusluvasta tehdään kevään 2015 aikana.

Fortum on saanut Ruotsissa vuosittain vuosien 2009-2012 tuloverotuksia koskevia jälkiverotuspäätöksiä 2011-2013 joulukuussa sekä 2014 lokakuussa. Veroviranomaisten kannan mukaan Fortumin pitäisi maksaa lisää tuloveroa vuosilta 2009-2012 vuosina 2004-2005 ruotsalaisten tytäryhtiöiden välillä toteutettuun lainojen uudelleen kohdistamiseen sekä vuosilta 2010-2012 vuonna 2008 toteutuneen TGC 10:n (nykyään OAO Fortum) osakkeiden hankinnan rahoittamiseen liittyen. Veroviranomaisten vaateet perustuvat vuonna 2009 toteutettuun verolainsäädännön muutokseen. Fortumin näkemyksen mukaan vaatimukset ovat perusteettomia ja Fortum on valittanut veroviranomaisten päätöksistä. Kaikki tapaukset ovat vireillä hallinto-oikeudessa. Tammikuussa 2015 Ruotsin veroviranomaiset ilmoittivat hallinto-oikeudelle, että he luopuvat vuotta 2010 koskevista vaateistaan TGC 10:n rahoitukseen liittyen.

Lainopillisten arvioiden ja lausuntojen perusteella tilinpäätökseen ei ole tehty jälkiverotuspäätöksistä verovarauksia. Mikäli veroviranomaisten päätökset jäävät voimaan valitusprosessin jälkeen, vaikutus tilikauden voittoon olisi noin 425 miljoonaa Ruotsin kruunua (45 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2009, 379 miljoonaa Ruotsin kruunua (40 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2010, arviolta 511 miljoonaa Ruotsin kruunua (54 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2011, ja 173 miljoonaa kruunua (18 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2012.

Fortum on saanut vuosien 2008-2011 tuloveroja koskevat jälkiverotuspäätökset Belgiassa. Veroviranomaiset ovat eri mieltä Fortum EIF NV:n verokohtelusta. Fortumin mielestä veroviranomaisten tulkinta ei perustu paikalliseen lainsäädäntöön. Ensimmäisen asteen tuomioistuimien Antwerpenissa hylkäsi Fortumin valituksen vuosilta 2008 ja 2009 kesäkuussa 2014. Fortumin näkemyksen mukaan päätös on perusteeton ja Fortum on valittanut asiassa valitusluomioistuimeen. Tilinpäätökseen ei lainopillisten arvioiden ja lausuntojen perusteella ole tehty jälkiverotuspäätöksistä verovarausta. Mikäli veroviranomaisen päätöksistä tehtyä valitusta ei hyväksytä ja jälkiverotuspäätös jää voimaan, vaikutus olisi vuoden 2008 osalta noin 36 miljoonaa euroa, vuoden 2009 osalta noin 27 miljoonaa euroa, vuoden 2010 osalta noin 15 miljoonaa euroa ja vuoden 2011 osalta noin 21 miljoonaa euroa. Kyseessä olevat verot on jo maksettu. Mikäli valitus hyväksytään Fortum tulee saamaan 7 %:n koron kyseessä oleville summille.

Fortum on saanut vuoden 2007 tuloveroa koskevan jälkiverotuspäätöksen joulukuussa 2013. Veroviranomaiset katsoivat siirtohintatarkastuksen perusteella, että Fortum Oyj tekee yksityiskohtaiset liiketoimintapäätökset kaikkien konserniyhtiöiden puolesta ja tästä syystä Fortumin belgialaiseen tytäryhtiöön Fortum Project Finance NV:hen tehtyä pääomasijoitusta ei pidetä verotuksessa pääomasijoituksena, vaan uudelleen luokitellaan tytäryhtiön käyttöön annetuiksi varoiksi. Veroviranomaisten mielestä Fortum Project Finance NV:n lainasaamisilleen saama korkotuotto tulisi verottaa Suomessa eikä Belgiassa. Fortum katsoi vaateet perusteettomiksi niin perusteiltaan kuin lain tulkinnan näkökulmasta. Fortum valitti päätöksestä.

Konserniverokeskuksen oikaisulautakunta hyväksyi Fortumin verovuotta 2007 koskevan oikaisuvaatimuksen 21.8.2014. Oikaisulautakunnan päätös noudattaa korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessään kesäkuussa 2014 omaksumaa linjaa, jonka mukaan siirtohinnoittelusäännösten nojalla ei voida muuttaa liiketoiminnan verotuksellista luonnetta toiseksi, vaan ainoastaan puuttua tavaran tai palvelun hinnoitteluun. Ennakkopäätöksestä huolimatta Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö on valittanut tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Jos Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valitus menestyy oikeusasteissa, vaikutus tilikauden tulokseen olisi noin 136 miljoonaa euroa vuoden 2007 osalta. Tilinpäätökseen ei lainopillisten arvioiden ja sitä tukevan lausunnon perusteella ole tehty asiasta verovarausta.

Joulukuussa 2014 Fortum on saanut Konserniverokeskukselta verottamatta jättämispäätöksen koskien rahoitustoimintaa Suomen ja Belgian rahoitusyhtiössä vuosina 2008-2011. Päätös annettiin vuosina 2013-2014 suoritettuna siirtohinnoittelutarkastuksen perusteella ja siinä tehty linjaus noudatti oikaisulautakunnan Fortumille antamaa päätöstä koskien vuotta 2007. Veronsaajien oikeudenvallonnalla on oikeus valittaa päätöksestä.

Osakkuusyhtyrakenteet

Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), omistamiensa Teollisuuden Voima Oyj -osakkeiden (TVO) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3-laitosyksikön rakennustyöt ovat pääosin valmiit ja pääkomponentit on asennettu paikoilleen. Reaktorilaitoksen suojarakennuksen paine- ja tiiveyskokeet on tehty. Automaation testaukset testikentällä Erlangenissa Saksassa jatkuivat suunnittelun ja luvituksen rinnalla. TVO sai laitostoimittajalta, AREVA-Siemens, syyskuussa 2014 lisätietoja OL3-projektin aikataulusta. Tietojen mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa loppuvuodesta 2018. Aikatauluarvion yksityiskohtainen tarkastelu on käynnissä.

Joulukuussa 2008 OL3 laitostoimittaja aloitti Kansainvälisen kauppakamarin sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn ja toimitti vaateen koskien OL3:n viivästymistä ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Laitostoimittajan lokakuussa 2014 toimittama ja marraskuussa 2014 korjaama päivitetty rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,4 miljardia euroa. Vaatimus kattaa rakentamisaikajärjestyksen tapahtumat vuoden 2011 kesäkuun loppuun asti.

TVO jätti asiassa vuonna 2012 kanteen ja vastineen. TVO:n lokakuussa 2014 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä on noin 2,3 miljardia euroa vuoden 2018 loppupuolelle asti, joka on OL3-laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon ajankohta.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia, jona aikana vaateiden määrät voivat vielä muuttua.

Edellä mainittujen oikeusprosessien lisäksi jotkin konserniyhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin normaaliin liiketoimintaan ja verotukseen liittyvissä riita-asioissa. Johdon mukaan näillä asioilla ei kuitenkaan ole olennaista vaikutusta konsernin rahoitusasemaan.

22. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2013 tilinpäätöksessä. Vuonna 2014 ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2014 lopussa oli 50,76 %. Vuonna 2014 osakemäärä ei ole muuttunut.

Marraskuussa 2014 Fortum myi 31% omistusosuutensa Gasum Oy:n osakkeista Suomen valtiolle. Katso lisätietoja kaupasta liitetiedossa 6 Yrityshankinnat ja -myynnit

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	2014	2013
Myynnit	83	94
Korot lainasaamisista	59	62
Ostot	568	652

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	2 041	2 587
Myyntisaamiset	17	28
Muut saamiset	15	33
Pitkäaikaiset velat	262	248
Ostovelat	7	15
Muut velat	4	3

23. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

22.1.2015 Fortum ilmoitti että Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula jää 1.2.2015 työkyvyttömyyseläkkeelle. Kuula toimi Fortumin toimitusjohtajana vuodesta 2009. Fortumin hallitus on käynnistänyt seuraajan hakuprosessin käsittäen sekä sisäisiä että ulkoisia kandidaatteja. Talusjohtaja Timo Karttinen hoitaa myös väliaikaisesti toimitusjohtajan tehtäviä tänä aikana.

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate (EBITDA =Tulos ennen korkoja, veroja sekä poistoja ja arvonalentumisia)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät - tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvän varauksen puron nettovaikutus
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Kertaluonteiset erät + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - kertaluonteiset erät - muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Kertaluonteiset erät	=	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa sekä IFRIC tulkinnan nro 5 mukaisen vaikutuksen, joka aiheutuu siitä, että taseen saamisiin kirjattu Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ei voi ylittää vastaavaa velkaa.
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	=	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	=	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoituneet korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassaolevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassaolevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassaolevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	=	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuusyhtiöosakkeisiin ja muihin myytävissä oleviin sijoituksiin. Investoitujen tytäryhtiöosakkeiden hankintahintaan on lisätty hankittavan yhtiön nettovelka.
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}{\text{Sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta (IAS 39 oikaistu sekä pois lukien merkittävimmät myyntivoitot ja -tappiot)}}{\text{Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset
Sidottu pääoma	=	Korottomat varat + Valtion ydinjätehuoltorahastoon liittyvät korolliset varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien johdannaissojien käypien arvojen muutoksista)

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoinen sidottu pääoma	=	Sidottu pääoma oikaistuna niillä korottomilla varoilla ja veloilla, jotka aiheutuvat niistä tulevaisuuden kassavirtaa suojaavista johdannaissopimuksista, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - likvidit varat
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
Nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}$
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Korkokate	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut}}$
Korkokate sisältäen aktivoitut vieraan pääoman menot	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut - aktivoitut vieraan pääoman menot}}$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$
Oma pääoma/osake, euroa	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Edelliset 12 kk	=	Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat

Sähkön kulutus				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Pohjoismaat	104	103	378	386
Venäjä	282	274	1 021	1 026
Tjumen	25	24	93	87
Tseljabinsk	10	9	36	36
Venäjän Uralin alue	70	69	260	257

Keskimääräiset hinnat				
	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	30,7	35,9	29,6	38,1
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	36,4	39,9	36,0	41,2
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma euroa/MWh	31,3	37,5	31,6	39,4
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall euroa/MWh	31,0	37,0	31,4	39,2
Sähkön spot-hinta Venäjän, Euroopan ja Uralin alueilla, RUB/MWh ¹⁾	1 120	1 136	1 163	1 104
Keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	331	326	304	276
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	34,8	37,5	32,8	37,8
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³	3 362	3 423	3 362	3 131
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	180	181	167	163
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	603	635	552	576
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh ¹⁾	1 041	1 043	1 089	1 021
CO ₂ , (ETS EUA), euroa/tonni CO ₂	7	5	6	5
Hiili (ICE Rotterdam), USD/tonni	72	84	75	82
Öljy (Brent Crude), USD/bbl	77	109	99	109

¹⁾ Ilman kapasiteettitariffia.

²⁾ Kapasiteettihinnat maksettu ainoastaan kunakin ajankohtana saatavilla olevalle kapasiteetille.

Vesivarastot			
TWh		31.12.2014	31.12.2013
Pohjoismaiset vesivarastot		80	82
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo		83	83

Vienti / tuonti				
TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-4	-1	-14	-3
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	2	1	4	5
Vienti / tuonti Pohjoismaat, Yhteensä	-2	0	-10	-2

Venäjän sähköreformi				
%	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Osuus OAO Fortumin sähkön myynnistä vapautetulla sähkön hinnalla	83	83	81	81

Saavutetut sähkön myyntihinnat				
EUR/MWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa	41,9	48,1	41,4	46,4
OAO Fortumin saavuttama sähkönhinta	28,0	33,3	30,4	32,1

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähkötuotanto				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Fortumin sähkötuotanto EU-maissa ja Norjassa	13,4	11,2	50,1	47,4
Fortumin sähkötuotanto Venäjällä	7,0	5,5	23,3	20,0
Yhteensä	20,5	16,7	73,4	67,4

Lämmöntuotanto				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa	2,2	3,1	8,2	10,4
Lämmöntuotanto Venäjällä	9,2	8,0	26,4	24,2
Yhteensä	11,4	11,1	34,6	34,6

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin				
MW			31.12.2014	31.12.2013
Power			9 063	9 475
Heat, Electricity Sales and Solutions			803	793
Russia			4 758	4 250
Yhteensä			14 624	14 518

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin				
MW			31.12.2014	31.12.2013
Power			0	250
Heat, Electricity Sales and Solutions			3 936	4 317
Russia			13 466	13 466
Yhteensä			17 402	18 033

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima	6,0	3,9	22,4	18,1
Ydinvoima	6,9	6,0	23,8	23,7
Lämpövoima	0,4	0,7	1,8	3,4
Yhteensä	13,3	10,6	48,0	45,2

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
%	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima	45	37	46	40
Ydinvoima	52	56	50	52
Lämpövoima	3	7	4	8
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkönmyynti				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Sähkönmyynti EU-maissa ja Norjassa	642	589	2 299	2 462
Sähkönmyynti Venäjällä	182	214	758	822
Yhteensä	824	803	3 057	3 284

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Lämmönmyynti				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa	137	155	468	538
Lämmönmyynti Venäjällä	91	98	285	290
Yhteensä	228	253	753	828

Sähkönmyynti alueittain				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Suomi	5,6	5,4	21,6	23,4
Ruotsi	8,3	5,1	28,2	23,3
Venäjä	7,9	6,4	26,5	25,6
Muut maat	0,9	1,3	3,8	4,3
Yhteensä	22,7	18,2	80,1	76,6

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitason.

Lämmönmyynti alueittain				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Venäjä	9,0	7,8	26,0	24,1
Suomi	1,0	1,6	3,2	5,5
Puola	1,2	1,3	3,4	4,1
Muut maat ¹⁾	0,4	0,8	2,8	3,1
Yhteensä	11,6	11,5	35,4	36,8

¹⁾ Sisältää Iso-Britannian, joka raportoidaan Power and Technology-segmentin muu myynti -rivillä.